

Ασημίνα Αντωνάρακου
Εμμανουήλ Βασιλάκης

Κωνσταντίνος Τσανάκας
Αλίκη Κονσολάκη

Αρχαία ελαιόδεντρα, Ελλάδα

Άτλαντας

Ε΄ Δημοτικού

Ελλάδα

ΑΤΛΑΝΤΑΣ

Ελλάδα

Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Επιστημονική Επιτροπή Αξιολόγησης

Συντονιστής / Αξιολογητής	Γεώργιος Καβύρης Εν ενεργεία μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού
Αξιολογήτρια	Αικατερίνη Πατυχάκη Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός
Αξιολογητής	Αριστείδης Τέγος Εν ενεργεία Εκπαιδευτικός
Τεχνικός Εμπειρογνώμονας	Νικολία Μπουροπούλου Πτυχιούχος Πληροφορικής
Επικουρικός Εμπειρογνώμονας	Γαβριήλ Μποζιονέλος Πτυχιούχος Γραφιστικής
Υπεύθυνος Διδακτικού Πακέτου για το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής	Παναγιώτης Πήλιουρας Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πράξη με τίτλο: «Συγγραφή, Αξιολόγηση και Ένταξη διδακτικών βιβλίων στο Μητρώο Διδακτικών Βιβλίων και στην Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Διδακτικών Βιβλίων» με κωδικό ΟΠΣ 6010165 στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» 2021-2027

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σπυρίδων Δουκάκης

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Υπεύθυνος Πράξης

Διονύσιος Μουρελάτος

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Αναπληρωτής Υπεύθυνος Πράξης

Στυλιανός Μαυρατζάς

Σύμβουλος Α΄ του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής

**«Με τη συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
και το Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή»**

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ασημίνα Αντωνάρκου
Εμμανουήλ Βασιλάκης

Κωνσταντίνος Τσανάκας
Αλίκη Κονσολάκη

ΑΤΛΑΝΤΑΣ

Ελλάδα

Ε΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Συγγραφείς	<p>Ασημίνα Αντωναράκου Καθηγήτρια Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ</p> <p>Κωνσταντίνος Τσανάκας Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Γεωγραφίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου</p> <p>Εμμανουήλ Βασιλάκης Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ</p> <p>Αλίκη Κονσολάκη Γεωλόγος, συνεργάτης Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΚΠΑ</p>
Επιστημονική Επιμέλεια	<p>Ασημίνα Αντωναράκου Καθηγήτρια Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ</p> <p>Κωνσταντίνος Τσανάκας Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Γεωγραφίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου</p>
Εκδότης	ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΦΗ Α.Ε.
Υπεύθυνος έργου Επιμέλεια Έκδοσης Εξώφυλλο	Κέλλυ Σαρρή Πασχαλίδη Παιδαγωγός
Ιστορικοί χάρτες - Κείμενα	Σίσσυ Πασχαλίδη Φοιτήτρια, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Ιστορίας, Πάντειο Πανεπιστήμιο
Εικονογράφηση	Σχεδιαστική ομάδα των εκδόσεων
Χάρτες	<p>Κωνσταντίνος Τσανάκας Επίκουρος Καθηγητής Τμήματος Γεωγραφίας Χαροκόπειου Πανεπιστημίου</p> <p>Εμμανουήλ Βασιλάκης Καθηγητής Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ</p> <p>Αλίκη Κονσολάκη Γεωλόγος, συνεργάτης Τμήματος Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος ΕΚΠΑ, Υποψήφια Διδάκτωρ ΕΚΠΑ</p>
Ψηφιακά Μαθησιακά Αντικείμενα Σύλληψη - Δημιουργία - Υλοποίηση	<p>Συγγραφική ομάδα του βιβλίου</p> <p>Τεχνική ομάδα των εκδόσεων</p>

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1	/ ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΓΕΩΦΥΣΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ.....	6
ΕΝΟΤΗΤΑ 2	/ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ	30
ΕΝΟΤΗΤΑ 3	/ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΟΜΗ	46
ΕΝΟΤΗΤΑ 4	/ ΚΛΙΜΑΤΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ ΝΟΜΩΝ.....	56
ΕΝΟΤΗΤΑ 5	/ ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΧΑΡΤΕΣ	66

Η ΕΛΛΑΔΑ

Έκταση: 131.694 τ. χλμ. (Ιστοσελίδα Ευρωπαϊκής Ένωσης)

Πληθυσμός: 10.482.487 (απογραφή 2021)

Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα αποτελεί τη νοτιότερη χώρα της Ευρώπης και βρίσκεται γεωγραφικά κοντά στην Ασία και την Αφρική. Η γεωγραφική της θέση μεταξύ τριών ηπείρων, έχει πρωταρχική σημασία στην ιστορία και τον πολιτισμό της.

Η χώρα βρίσκεται επίσης στο βόρειο ημισφαίριο της Γης. Το Ορμένιο στη Θράκη αποτελεί το πιο βόρειο σημείο με γεωγραφικό πλάτος 41°43'14.14"Β, 26°12'45.09"Α, ενώ το νησί Γαύδος είναι το πιο νότιο με γεωγραφικό πλάτος 34°48'7.92"Β, 24° 7'18.33"Α. Η απόσταση μεταξύ τους εκτιμάται σε περίπου 792 χιλιόμετρα.

Επιπλέον, η χώρα βρίσκεται στο ανατολικό ημισφαίριο της Γης. Το νησί Στρογγυλή Μεχίστης στο Καστελλόριζο αποτελεί το πιο ανατολικό σημείο με γεωγραφικό μήκος 36°8'38.52"Β, 29°36'14.40"Α, ενώ το νησί Οθωνοί στην Κέρκυρα είναι το πιο δυτικό με γεωγραφικό μήκος 39°51'8.19"Β, 19°22'29.98"Α. Η απόσταση μεταξύ τους ανέρχεται περίπου στα 992 χιλιόμετρα.

ΤΑ ΣΥΝΟΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Βουλγαρία και ανατολικά με την Τουρκία. Το μήκος των χερσαίων συνόρων της ανέρχεται στα 1.170 χλμ. Οι ελληνικές θάλασσες είναι τμήματα της ευρύτερης θαλάσσιας περιοχής, της Μεσογείου θάλασσας.

Γεωγραφικά διαμερίσματα

Τα γεωγραφικά διαμερίσματα είναι οι περιοχές της Ελλάδας που παρουσιάζουν κοινά γεωμορφολογικά και ιστορικά χαρακτηριστικά και εντάσσονται γεωγραφικά στον ίδιο χώρο. Αν και δεν έχουν διοικητική σημασία όπως οι περιφέρειες ή οι αποκεντρωμένες διοικήσεις, χρησιμεύουν ως οντότητες για γεωγραφικές και ιστορικές ερευνητικές αναζητήσεις. Τα γεωγραφικά διαμερίσματα είναι τα ακόλουθα:

1. Θράκη
2. Μακεδονία
3. Ήπειρος
4. Θεσσαλία
5. Στερεά Ελλάδα
6. Πελοπόννησος
7. Κρήτη
8. Νήσοι Αιγαίου Πελάγους
9. Νήσοι Ιονίου Πελάγους.

Κατάλογος
Περιφερειακών
Ενοτήτων
Ελλάδας

Διοικητική διαίρεση

Η σημερινή διοικητική διαίρεση της Ελλάδας διαμορφώθηκε από το Πρόγραμμα Καλλικράτης και από το Πρόγραμμα Κλεισθένης Ι και ισχύει από την 1η Σεπτεμβρίου 2019. Σύμφωνα με αυτήν, η χώρα διαιρείται σε επτά αποκεντρωμένες διοικήσεις, δεκατρείς περιφέρειες και 332 δήμους. Οι περιφέρειες και οι δήμοι είναι αυτοδιοικούμενα νομικά πρόσωπα, δηλαδή οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία από τους εγγεγραμμένους δημότες. Οι περιφέρειες διαιρούνται σε 74 Περιφερειακές ενότητες. Ακολουθεί ο Κατάλογος των Περιφερειακών Ενοτήτων Ελλάδας, ταξινομημένος με βάση τον μόνιμο πληθυσμό κάθε Π.Ε. και σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (απογραφή 2021). Ο πληθυσμός του Αγίου Όρους σύμφωνα με την απογραφή του 2021 ανέρχεται σε 1.746 κατοίκους.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

⊙ Έδρες Π.Ε.	⊕ Λιμάνια	----- Σύνορα Π.Ε.	- - - Σύνορα κρατών
□ Πόλεις	● Λίμνες	— Αυτοκινητόδρομοι	— Ποτάμια
○ Οικισμοί		— Κύριες αρτηρίες	— Ακτογραμμή

Έκταση: 8.578 τ.χλμ.

Θέση - Σύνορα: Η Θράκη βρίσκεται στο βορειοανατολικό τμήμα της Ελλάδας. Βόρεια η οροσειρά της Ροδόπης χωρίζει τη Θράκη από τη Βουλγαρία, ανατολικά ο Έβρος τη χωρίζει από την Τουρκία και δυτικά ο Νέστος είναι το φυσικό σύνορό της με τη Μακεδονία. Στα νότια βρέχεται από το Θρακικό Πέλαγος. Εκεί βρίσκεται και το νησί της Σαμοθράκης. Μεγάλα τμήματα της αρχαίας Θράκης ανήκουν στην Τουρκία και τη Βουλγαρία.

Συγκοινωνία: Οδική, σιδηροδρομική, αεροπορική, ακτοπλοϊκή.

α) Κύρια οδική αρτηρία: Μακεδονία - Ξάνθη - Κομοτηνή - Αλεξανδρούπολη - Τουρκία - Βουλγαρία.

β) Σιδηροδρομική γραμμή: Μακεδονία - Ξάνθη - Κομοτηνή - Αλεξανδρούπολη - Τουρκία - Βουλγαρία.

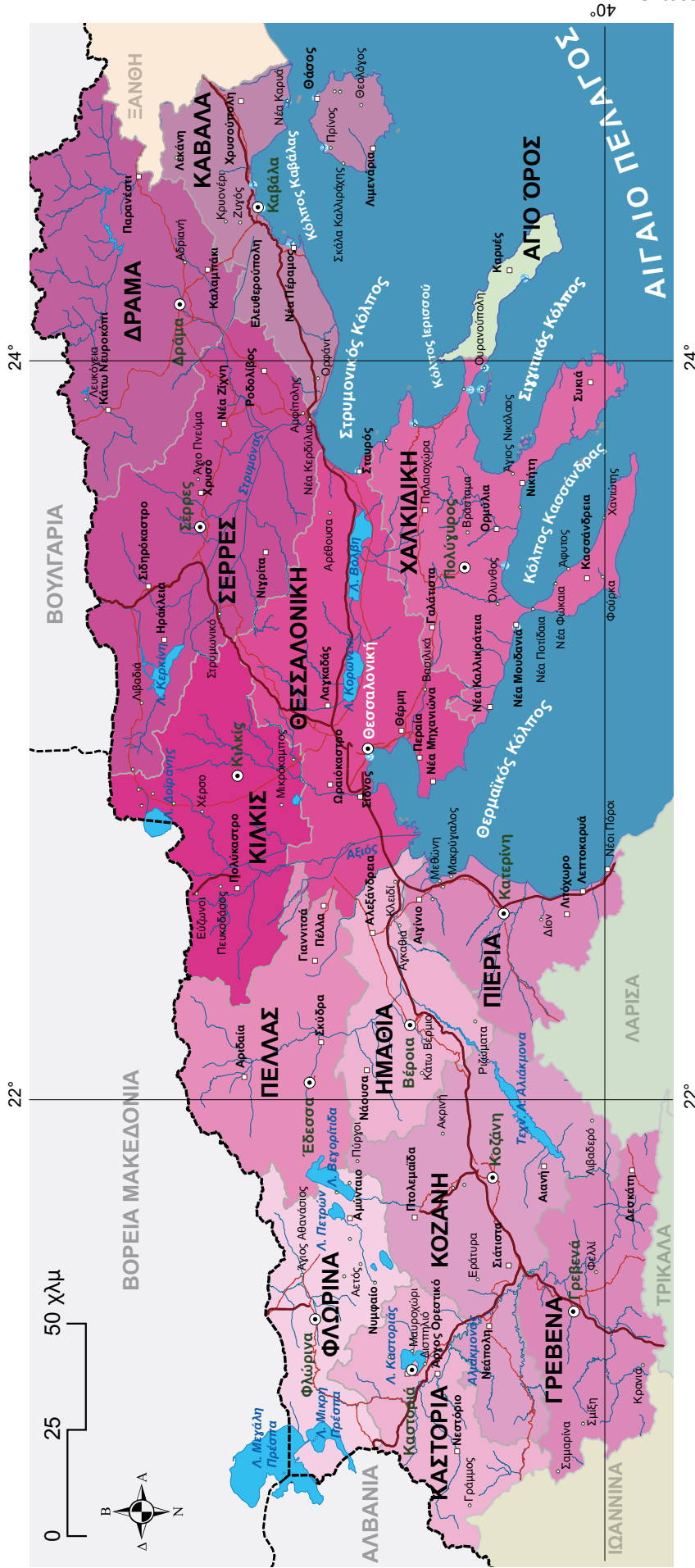
γ) Αεροδρόμια: Αλεξανδρούπολης.

δ) Λιμάνια: Αλεξανδρούπολης, Πόρτο Λάγος.

Πόλεις και κωμοπόλεις: Κομοτηνή, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη, Σουφλί, Διδυμότειχο, Ορεστιάδα, Σάπες, Σαμοθράκη.

Αρχαιολογικοί χώροι: Αβδήρα, Μαρώνεια, Μεσημβρία, Σαμοθράκη.

Ιαματικές πηγές: Φερών.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
⊙	Έδρες Π.Ε.
⊠	Πόλεις
○	Οικισμοί
⊕	Λιμάνια
●	Λίμνες
⋯	Σύνορα Π.Ε.
—	Σύνορα κρατών
—	Αυτοκινητόδρομοι
—	Κύριες αρτηρίες
—	Ποτάμια
—	Ακτογραμμή

Πολιτικός χάρτης Μακεδονίας

40°

24°

22°

40°

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Έδρες Π.Ε.
- Πόλεις
- Οικισμοί
- ⚓ Λιμάνια
- Λίμνες
- Σύνορα Π.Ε.
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Ποτάμια
- Ακτογραμμή

Φαράγγι του Βίκου

Έκταση: 9.203 τ. χλμ.

Θέση - Σύνορα: Η Ηπειρος βρίσκεται στη βορειοδυτική Ελλάδα, ανάμεσα στις κορυφές της Πίνδου και το Ιόνιο πέλαγος. Συνορεύει βόρεια με την Αλβανία, νότια με τη Στερεά Ελλάδα, ανατολικά με τη Μακεδονία και τη Θεσσαλία. Δυτικά βρέχεται από το Ιόνιο πέλαγος.

Πόλεις και κωμοπόλεις: Ιωάννινα, Άρτα, Πρέβεζα, Ηγουμενίτσα

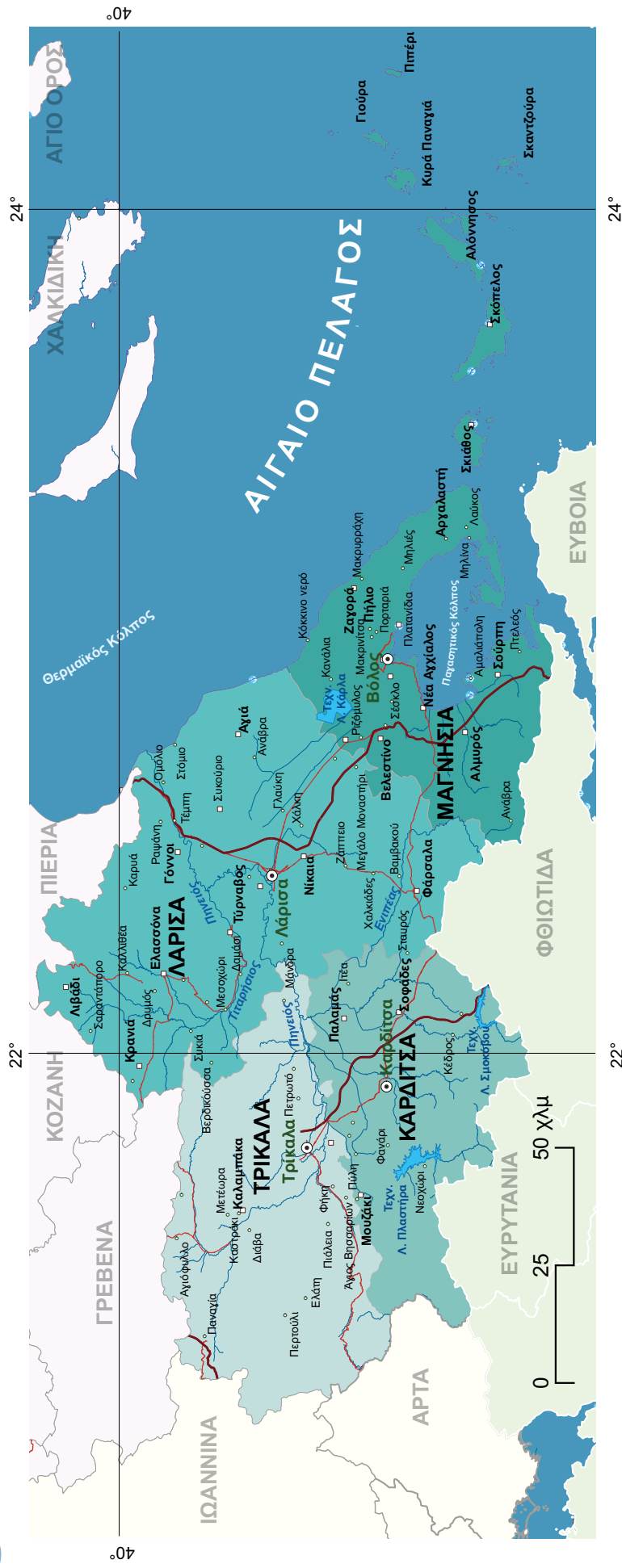
Κόλποι: Αμβρακικός.

Πορθμοί: Πρέβεζας.

Σπήλαια: Περάματος (Ιωαννίνων).

Κλίμα: Οι παραθαλάσσιες περιοχές της Ηπείρου έχουν υγρό μεσογειακό κλίμα και δέχονται πολλές βροχοπτώσεις. Η υπόλοιπη χώρα έχει ορεινό ηπειρωτικό κλίμα.

Πολιτικός χάρτης Θεσσαλίας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
⊙	Έδρες Π.Ε.
□	Πόλεις
○	Οικισμοί
⊕	Λιμάνια
●	Λίμνες
—	Αυτοκινητόδρομοι
—	Κύριες αρτηρίες
- - -	Σύνορα κρατών
—	Σύνορα Π.Ε.
—	Ακτογραμμή

Έκταση: 13.929 τ.χλμ.

Θέση - Σύνορα: Η Θεσσαλία βρίσκεται στο κέντρο της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Σ' αυτή ανήκουν και τα νησιά Βόρειες Σποράδες. Συνορεύει βόρεια με τη Μακεδονία, νότια με τη Στερεά Ελλάδα και δυτικά με την Ήπειρο. Στα ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Κόλλοι: Παγασσητικός.

Χερσόνησοι: Μαγνησία.

Ακρωτήρια: Τρίκερι, Σηπιά, Σταυρός.

Νησιά: Βόρειες Σποράδες (Σκόπελος, Αλόνησος, Σκιάθος, Κυρά Παναγιά, Περιστέρα, Γιούρα κ.ά.)

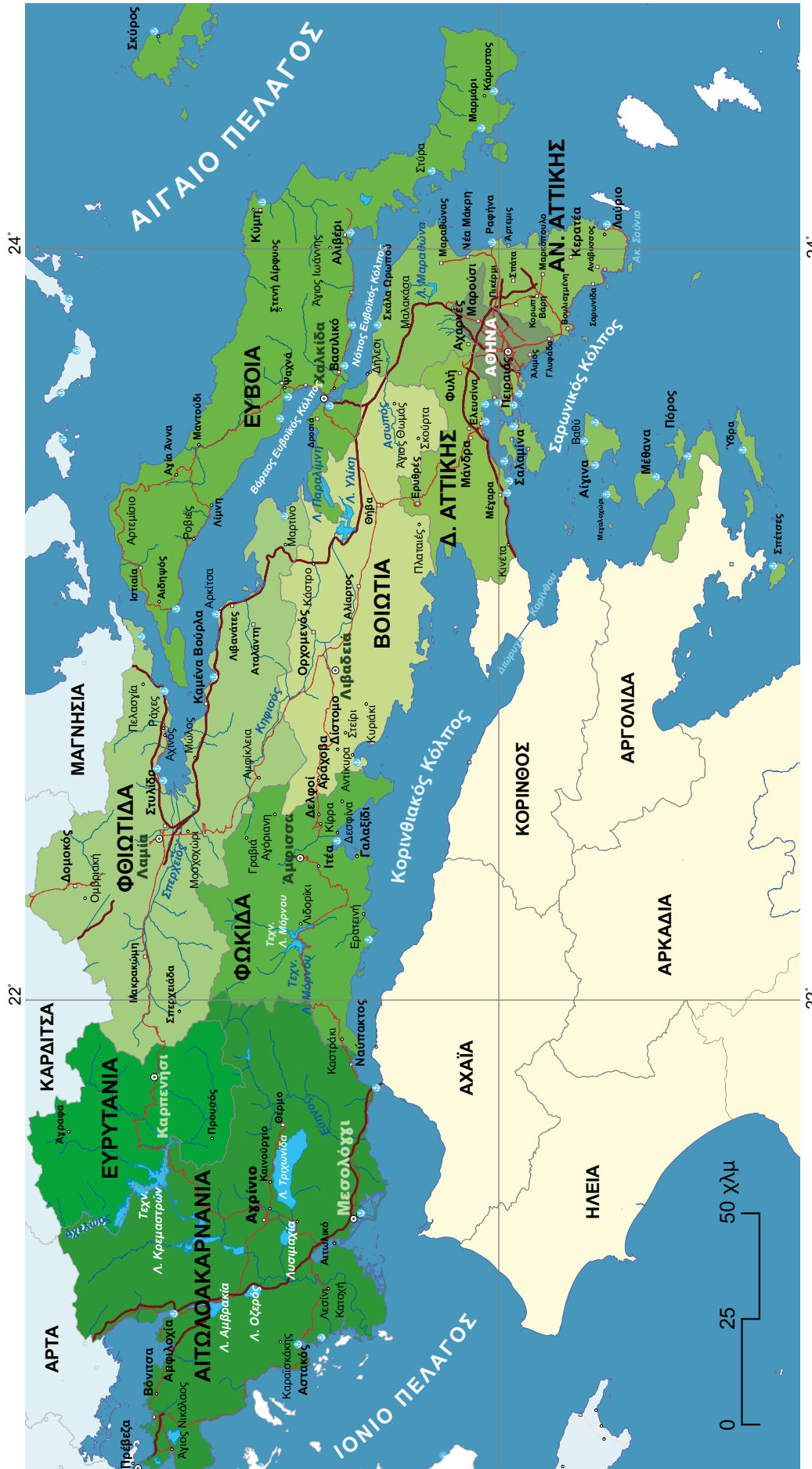
Ιαματικές πηγές: Κόκκινο Νερό.

Τουριστικοί τόποι: Τέμπη, Πήλιο, Βόλος, Μετέωρα, Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος.

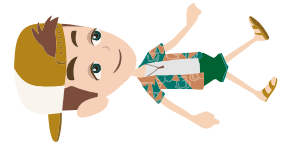
Πόλεις και κωμοπόλεις: Βόλος, Λάρισα, Τρίκαλα, Καρδίτσα, Τύρναβος, Ελασσόνα, Φάρσαλα, Καλαμπάκα, Αλμυρός.

Οι μεγαλύτερες
χερσόνησοι
της Ελλάδας

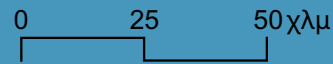

Πολιτικός
χάρτης
Στερεάς
Ελλάδας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ	
	Σύνορα Π.Ε.
	Σύνορα κρατών
	Ποτάμια
	Αυτοκινητόδρομοι
	Κύριες αρτηρίες
	Λιμάνια
	Λίμνες
	Οικισμοί
	Πόλεις
	Έδρες Π.Ε.

Πολιτικός χάρτης Πελοποννήσου

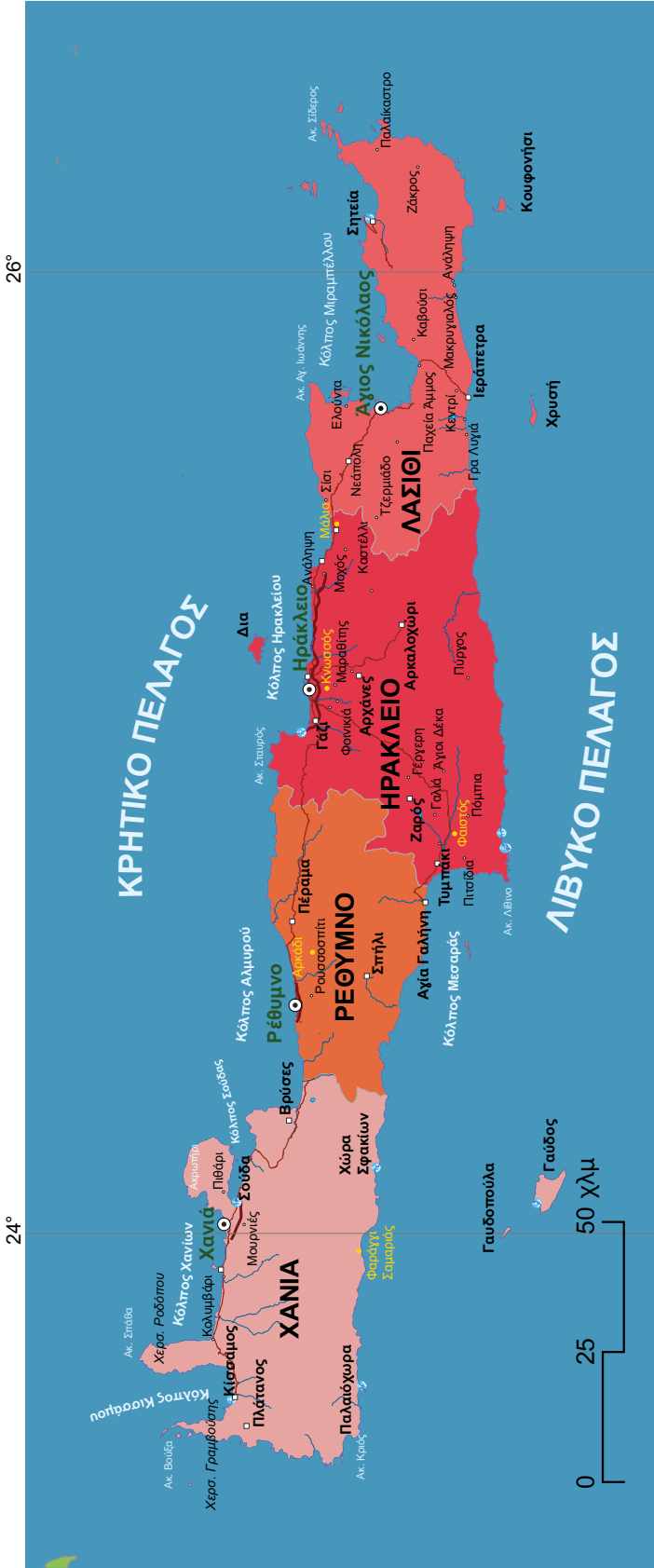

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

⊙ Έδρες Π.Ε.	⚓ Λιμάνια	⋯ Σύνορα Π.Ε.	--- Σύνορα κρατών
□ Πόλεις	● Λίμνες	— Αυτοκινητόδρομοι	— Ποτάμια
○ Οικισμοί		— Κύριες αρτηρίες	— Ακτογραμμή

Πολιτικός
χάρτης
Πελοποννήσου

Λευκά
Όρη

Φαράγγι
Σαμαριάς

Έκταση: 8.331 τ.χλμ.

Θέση - Σύννορα: Η Κρήτη βρίσκεται νοτιοανατολικά της ελληνικής χερσονήσου στην Ανατολική Μεσόγειο. Βρέχεται βόρεια από το Κρητικό πέλαγος και νότια από το Λιβικό πέλαγος.

Ακτές: Η Κρήτη στις βόρειες ακτές της έχει πλούσιο θαλάσσιο διαμελισμό.

Κόλποι: Κισσάμου, Χανίων, Σούδας, Αλιμυρού, Μιραμπέλλου, Μεσαράς.

Χερσόνησοι: Γραμβούσα, Ροδωπού, Ακρωτήρι.

Ακρωτήρια: Βούξα, Σπάθα, Σταυρός, Αγ. Ιωάννης, Σίδερος, Λίβινο, Κριός.

Νησιά: Κρήτη, Γαύδος, Γαυδοπούλα, Χρυσή, Κουφονήσι, Δία κ.ά.

Φυσικά λιμάνια: Σούδα, Αγ. Νικόλαος.

Συγκοινωνία: Οδική, αεροπορική, αεροπορική.

α) Κύριοι αυτοκινητόδρομοι: Χανιά - Ρέθυμνο - Ηράκλειο - Αγ. Νικόλαος - Σητεία, Ηράκλειο - Μεσαρά.

β) Αεροδρόμια: Ηράκλειο, Χανιά.

γ) Λιμάνια: Σούδα, Χανιά, Ηράκλειο, Αγ. Νικόλαος, Ρέθυμνο, Σητεία.

Πόλεις και κωμοπόλεις: Ηράκλειο, Χανιά, Ρέθυμνο, Αγ. Νικόλαος, Ιεράπετρα, Σητεία.

Αρχαιολογικοί - τουριστικοί χώροι: Κνωσός - Ηράκλειο, Φαιστός, Μάλια, Αρκάδι, Φαράγγι Σαμαριάς.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

◉ Έδρες Π.Ε.

◻ Πόλεις

○ Οικισμοί

⊕ Λιμάνια

● Λιμένες

— Αυτοκινητόδρομοι

— Κύριες αρτηρίες

--- Σύνορα κρατών

⋯ Σύνορα Π.Ε.

— Ακτογραμμή

Νησιά της Ελλάδας

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ⊙ Έδρες Π.Ε.
- ⊠ Πόλεις
- ⊙ Οικισμοί
- ⊕ Λιμάνια
- ⋯ Σύνορα Π.Ε.
- - - Σύνορα κρατών
- Αυτοκινητόδρομοι
- Ποτάμια
- Ακτογραμμή

Έκταση: 2.302 τ.χλμ.

Θέση: Τα Ιόνια Νησιά βρίσκονται δυτικά της ελληνικής χερσονήσου, στο Ιόνιο πέλαγος. Λέγονται Επτάνησα, διότι 7 είναι τα μεγαλύτερα από αυτά.

Νησιά (με σειρά μεγέθους): 1) Κεφαλονιά, 2) Κέρκυρα 3) Ζάκυνθος, 4) Λευκάδα, 5) Κύθηρα, 6) Ιθάκη, 7) Παξοί. Ακολουθούν ο Κάλαμος, τα Αντικύθηρα, το Μεγανήσι, οι Οθωνοί, ο Καστός κ.α.

Κόλποι: Αργοστολίου, Σάμης, Μύρτου (Κεφαλονιά), Λαγανά (Ζάκυνθος).

Χερσόνησοι: Παλική (Κεφαλονιά).

Συγκοινωνία: Ακτοπλοϊκή, αεροπορική, οδική.

Αεροδρόμια: Κέρκυρα, Αργοστόλι, Ζάκυνθος.

Πόλεις: Κέρκυρα, Ζάκυνθος, Αργοστόλι, Λευκάδα.

36°

Πολιτικός χάρτης Νησιών Αιγαίου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ			
⊙	Έδρες Π.Ε.	⚓	Λιμάνια
□	Πόλεις	●	Λίμνες
○	Οικισμοί	---	Σύνορα κρατών
		⋯	Σύνορα Π.Ε.
		—	Αυτοκινητόδρομοι
		—	Ποτάμια
		—	Ακτογραμμή

Πολιτικός
χάρτης
Νησιών
Αιγαίου

25°

41°

36°

25°

ΚΑΣΤΕΛΛΟΡΙΖΟ

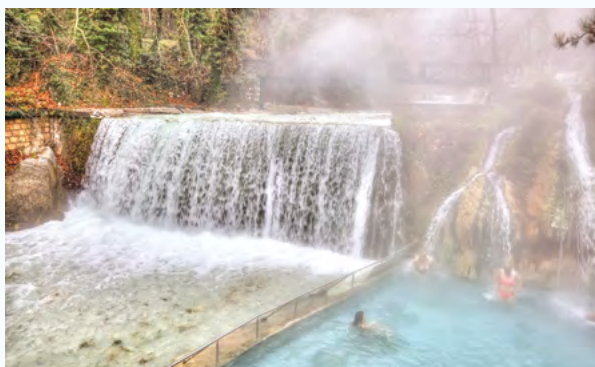
Γεωφυσικός χάρτης Ελλάδας

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα αποτελεί μια μεγάλη χερσόνησο με ένα πολυάριθμο νησιωτικό σύμπλεγμα. Η ηπειρωτική Ελλάδα καταλαμβάνει έκταση 106.778 τ. χλμ. (81% της συνολικής έκτασης). Τα νησιά αποτελούν τη νησιωτική Ελλάδα με έκταση 25.212 τ. χλμ. (19%).

ΟΙ ΘΕΡΜΟΜΕΤΑΛΛΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ

Στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές θερμές και ιαματικές πηγές. Οι πιο γνωστές βρίσκονται στην Αιδηψό, στις Θερμοπύλες, στα Καμμένα Βούρλα, στο Λουτράκι, στην Κυλλήνη, στον Καϊάφα, στην Ικαρία, στις Φέρες, στον Λαγκαδά, στην Αλμωπία.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΠΗΛΙΑΙ

Εντυπωσιακά υπόγεια σπήλαια υπάρχουν στο Διρό (Μάνη), στα Ιωάννινα, στην Αλιστράτη (Σερρών), στα Πετράλωνα (Χαλκιδικής), στην Καστοριά κ.α.

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΔΑΦΗ

Από τα 132.000 τ. χλμ. της συνολικής επιφάνειας των ελληνικών εδαφών περίπου το 31% (40.000 τ. χλμ.) είναι καλλιεργούμενη επιφάνεια, το 40% (52.000 τ. χλμ.) βοσκότοποι, το 22% (30.000 τ.χλμ.) δάση και θαμνώδεις περιοχές, το 7% (10.000 τ. χλμ.) καλύπτουν οι λίμνες, τα ποτάμια, και οι δομημένες εκτάσεις.

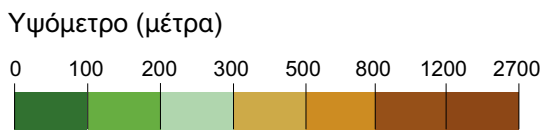
Από τα καλλιεργούμενα εδάφη τα περισσότερα είναι πεδινά (56%), άλλα ημιορεινά (25%) και άλλα ορεινά (19%).

Οι καλλιέργειες κάθε περιοχής εξαρτώνται κυρίως από το κλίμα και τη σύσταση του εδάφους. Σχεδόν το 20% των καλλιεργημένων εδαφών είναι δενδροκαλλιέργειες, το 5% αμπέλια, το 75% ετήσιες καλλιέργειες.

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ** Κλίμακα 1 : 907.378
- ⊙ Έδρες Π.Ε. ——— Αυτοκινητόδρομοι
 - Πόλεις ——— Κύριες αρτηρίες
 - Οικισμοί - - - Σύνορα κρατών
 - ⊕ Λιμάνια Σύνορα Π.Ε.
 - Λίμνες ——— Ακτογραμμή
 - ▲ Κορυφές ——— Ποτάμια

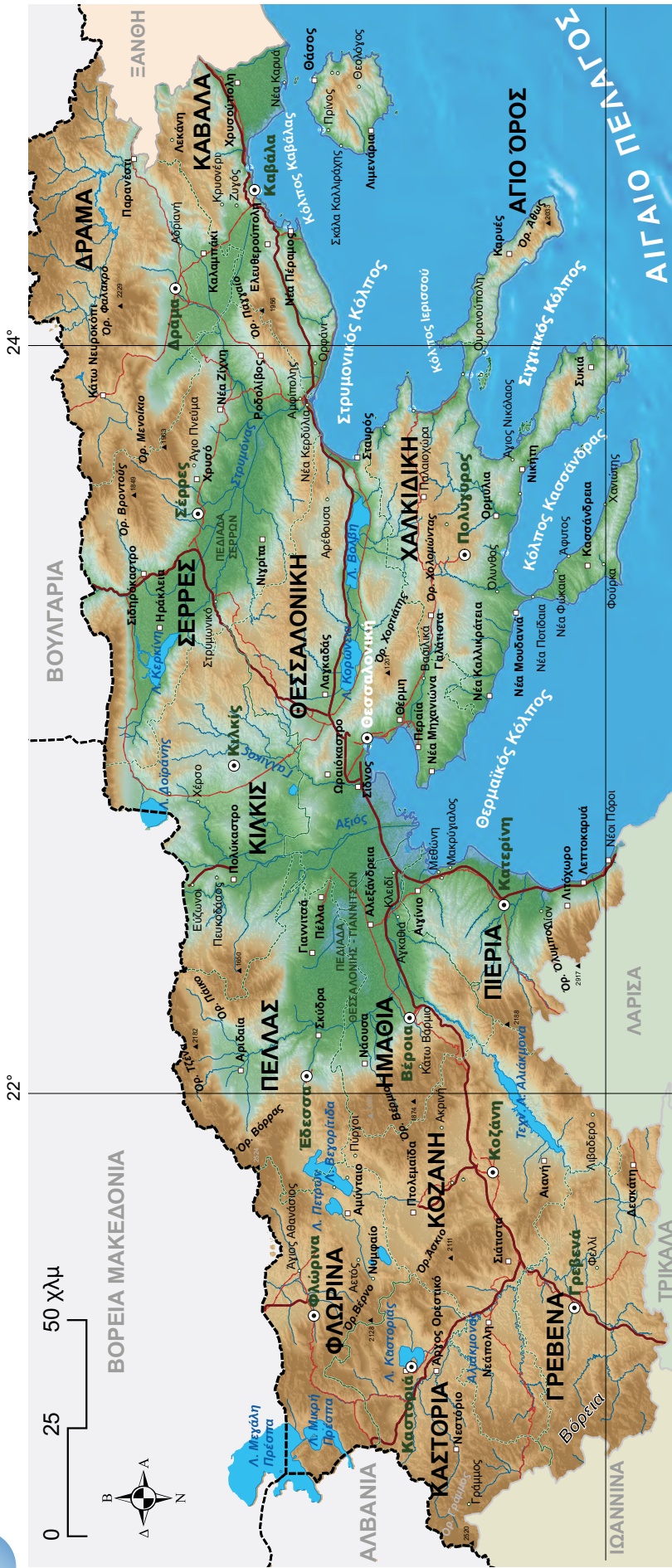
Μορφολογία του αναγλύφου: Η οροσειρά Ροδόπη (1.827 μ.) με πολλές κορυφές καταλαμβάνει μεγάλο τμήμα της Θράκης. Στα ανατολικά και νότια εκτείνονται οι πεδιάδες του Έβρου, της Κομοτηνής, της Ξάνθης. Το 49% της έκτασης της Θράκης είναι πεδινό. Το 38% καλλιεργείται.

Ποτάμια: Άρδας, Έβρος, Ερυθροπόταμος, Νέστος, Φιλιούρι. Το δέλτα του Έβρου αποτελεί εξαιρετικό βιότοπο.

Λιμνοθάλασσες: Βιστωνίδα (Πόρτο Λάγο).

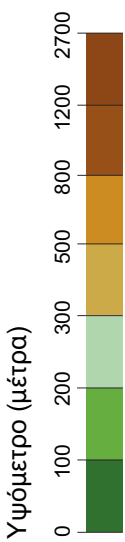
Νησιά: Σαμοθράκη.

Κλίμα: Μεσογειακό υγρό μεταβατικό προς ηπειρωτικό.

Γεωφυσικός χάρτης Μακεδονίας

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ** Κλίμακα 1 : 1.020.238
- ⊙ Έδρες Π.Ε. — Αυτοκινητόδρομοι
 - Πόλεις — Κύριες αρτηρίες
 - Οικισμοί — Σύνορα κρατών
 - ⊕ Λιμάνια — Σύνορα Π.Ε.
 - Λίμνες — Ακτογραμμή
 - ▲ Κορυφές — Ποτάμια

Μορφολογία του αναγλύφου: Η Μακεδονία έχει εκτεταμένες και εύφορες πεδιάδες, μεγάλες οροσειρές και οροπέδια.

Βουνά: Όλυμπος (2.917 μ.), Πιέρια, Καμβούνια, Χάσια, Σμόλικας (2.637 μ.), Γράμμος (2.520 μ.), Βόιο, Βάρνος, Βίτσι, Σινάτικο, Μπούρινος, Βέρμιο, Βόρας (2.524 μ.), Τζένα, Πάικο, Κερκίνη, Κρούσια, Βερίσκος, Κερδύλλια, Χορτιάτης, Χολομώντας, Άθως, Παγγαίο, Μενοίκιο, Ορβηλος, Φαλακρό, Δυτική Ροδόπη, όρη Λεκάνης, Υψάριο (Θάσου).

Πεδιάδες: Θεσσαλονίκης - Γιαννιτσών, Πιερίας, Κιλκίς, Αλμωπίας, Σερρών, Δράμας, Χρυσούπολης.

Λεκανοπέδια: Λαγκαδά.

Οροπέδια: Φλώρινας - Εορδαίας - Κοζάνης, Καστοριάς - Βοΐου - Γρεβενών, Νευροκοπίου.

Ποτάμια: Αλιάκμονας, Αξίος, Λουδίας, Γαλλικός, Στρυμόνας, Νέστος.

Λίμνες: (φυσικές): Μεγάλη Πρέσπα, Μικρή Πρέσπα, Καστοριάς, Βεγορίτιδα, Πετρών, Χειμαδίτιδα, Άγρα, Δοϊράνη, Λαγκαδά, Βόλφη. Τεχνητές: Πολυφύτου (Αλιάκμονα), Κερκίνη (Στρυμόνα).

Σπήλαια: Πετραλώνων (Χαλκιδική), Αλιστράτης (Σερρών), Καστοριάς κ.ά.

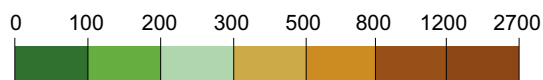
Κλίμα: Το κλίμα στα παραθαλάσσια τμήματα της Μακεδονίας είναι μεσογειακό (μεταβατικό), ενώ στο υπόλοιπο τμήμα της είναι ηπειρωτικό.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 881.167

- ⊙ Έδρες Π.Ε. — Αυτοκινητόδρομοι
- Πόλεις — Κύριες αρτηρίες
- Οικισμοί --- Σύνορα κρατών
- ⚓ Λιμάνια Σύνορα Π.Ε.
- Λίμνες — Ακτογραμμή
- ▲ Κορυφές — Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

Αλιάκμονας
Ποταμός

Μορφολογία του αναγλύφου: Η Ήπειρος είναι ορεινή περιοχή. Η οροσειρά της Πίνδου καταλαμβάνει τη μεγαλύτερη έκτασή της.

Βουνά: Σμόλικας (2.637 μ.), Γράμμος (2.520 μ.), Τύμφη (2.497 μ.), Λύγκος, Λάγκμος, Αθαμανικά, Μιτισκέλι, Τσαμαντά, Τόμαρος, Σουλιού, Παραμυθιάς, Θεσπρωτικά.

Οροπέδια: Ιωαννίνων.

Πεδιάδες: Άρτας, Πρέβεζας.

Ποτάμια: Αραχθος, Λούρος, Αχέροντας, Θύαμης (Καλαμάς), Αώος.

Λίμνες: (φυσικές): Παμβώτιδα (Ιωαννίνων). Τεχνητές: Λούρου, Αράχθου.

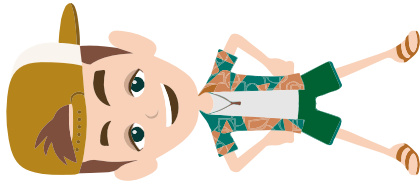
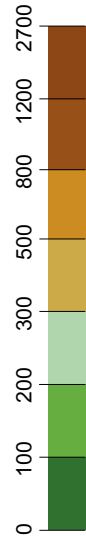
Λιμνοθάλασσες: Λογαρού, Τσουκαλιό.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 899.416

- ⊙ Έδρες Π.Ε. — Αυτοκινητόδρομοι
- Πόλεις — Κύριες αρτηρίες
- Οικισμοί — Σύνορα κρατών
- ⊕ Λιμάνια — Σύνορα Π.Ε.
- Λίμνες — Ακτογραμμική
- ▲ Κορυφές — Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

Μορφολογία του αναγλύφου: Η Θεσσαλία είναι πεδινή περιοχή και περιβάλλεται από πολλά βουνά.

Πεδιές: Λάρισα, Τρικάλων - Καρδίτσας.

Βουνά: Όλυμπος (2.917 μ.), Καμβούνια, Χάσια, Πίνδος (Κόζιακας, Άγραφα κ.ά.), Όθρυς, Πήλιο, Μαυροβούνι, Όσσα (Κίσσαβος).

Γεωλογικά αξιοθέατα: Μετέωρα, Τέμπη.

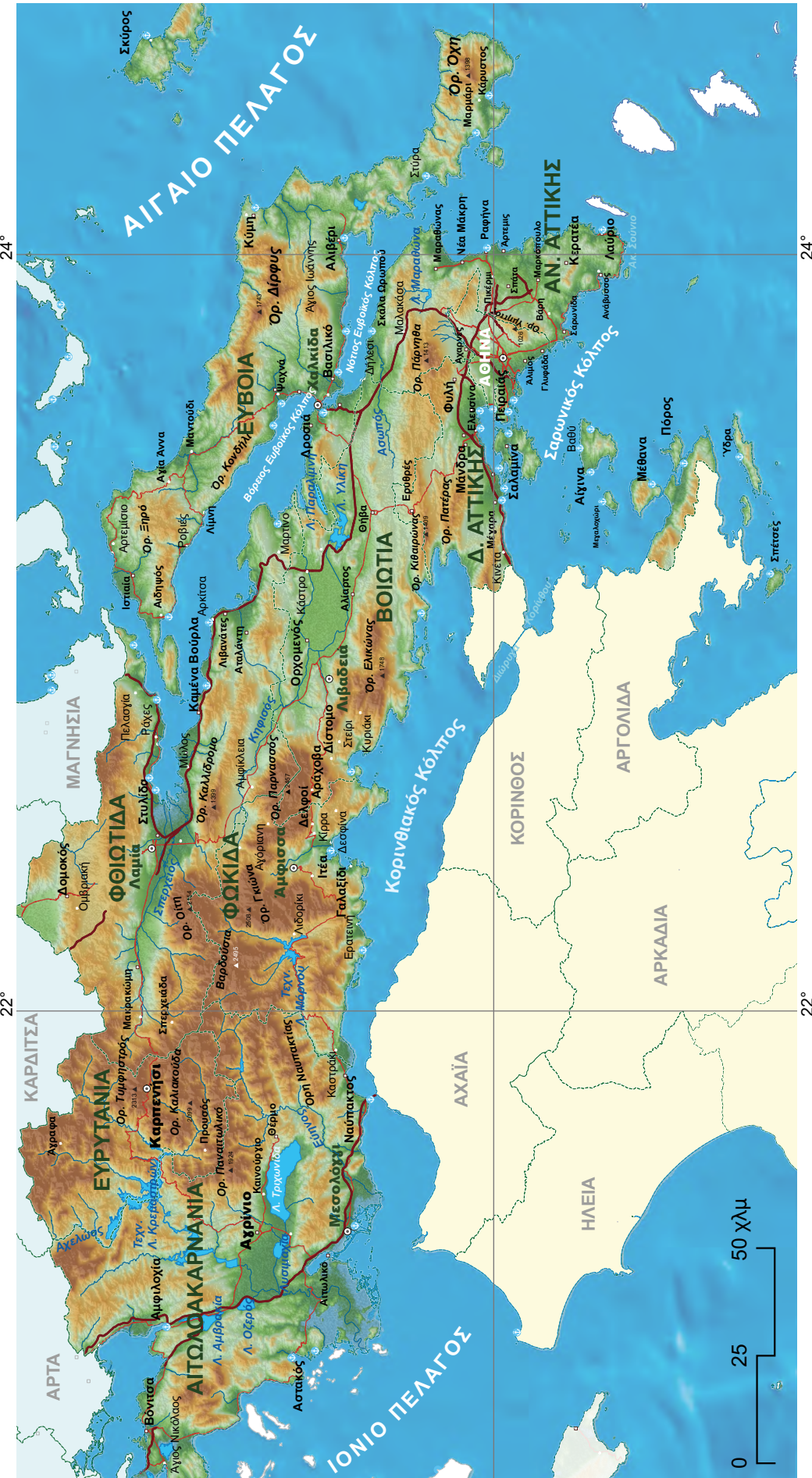
Ποτάμια: Πηνειός με πολλούς παραποτάμους.

Λίμνες: (τεχνητή) Ταυρωπού.

Κλίμα: Το κλίμα στη Θεσσαλική πεδιάδα είναι ηπειρωτικό, στα βουνά ορεινό, στα παραθαλάσσια μέρη και τις Σποράδες μεσογειακό.

Γεωφυσικός χάρτης Θεσσαλίας

Γεωφυσικός χάρτης Στερεάς Ελλάδας

Γεωφυσικός
χάρτης Στερεάς
Ελλάδας

- ΥΠΟΜΝΗΜΑ** Κλίμακα 1 : 1.000.587
- Υψόμετρο (μέτρα)
- 0 100 200 300 500 800 1200 2700
- Έδρες Π.Ε.
 - Πόλεις
 - Οικισμοί
 - Λιμάνια
 - Λίμνες
 - ▲ Κορυφές
 - Σύνορα Π.Ε.
 - Αυτοκινητόδρομοι
 - Κύριες αρτηρίες
 - Σύνορα κρατών
 - Ακτογραμμή
 - Ποτάμια

Γεωφυσικός χάρτης Πελοποννήσου

Μορφολογία του αναγλύφου: Η Πελοπόννησος είναι γενικά ορεινή περιοχή, με μικρές πεδιάδες στο βορειοδυτικό τμήμα της και στους μυχούς των μεγάλων κόλπων της.

Βουνά: Κυλλήνη (2.347 μ.), Χελμός (Αροάνια Όρη) (2.138 μ.), Ταΰγετος (2.404 μ.), Πάρνωνας (1.934μ.) κ.ά.

Οροπέδια: Τρίπολης, Μεγαλόπολης.

Πεδιάδες: Αργολίδας, Αχαΐας, Ηλείας, Μεσσηνίας, Ευρώτα.

Ποτάμια: Αλφειός, Πηνειός, Ευρώτας, Πάμισος κ.ά.

Λίμνες: (φυσικές) Στυμφαλία.

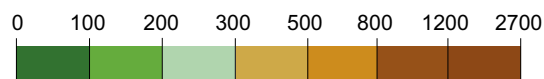
Τεχνητές: Λάδωνα, Πηνειού.

Λιμνοθάλασσες: Καϊάφα.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 1.107.574

- ⊙ Έδρες Π.Ε.
- Πόλεις
- Οικισμοί
- ⚓ Λιμάνια
- Λίμνες
- ▲ Κορυφές
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- ⋯ Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

Σπήλαια: Διρού.

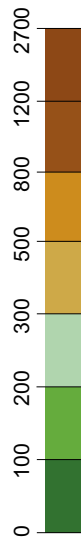
Κλίμα: Η Πελοπόννησος έχει γενικά μεσογειακό κλίμα. Στα ανατολικά είναι πιο ξηρό, ενώ στα δυτικά το κλίμα είναι υγρό. Στο εσωτερικό, στις ορεινές περιοχές γίνεται ηπειρωτικό.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 997.150

- ⊙ Έδρες Π.Ε. — Αυτοκινητόδρομοι
- Πόλεις — Κύριες αρτηρίες
- Οικισμοί --- Σύνορα κρατών
- ⬇ Λιμάνια Σύνορα Π.Ε.
- Λίμνες — Ακτογραμμή
- ▲ Κορυφές — Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

Μορφολογία του αναγλύφου:

Η Κρήτη είναι γενικά ορεινό νησί με μικρές πεδινές εκτάσεις.

Βουνά: Ίδη ή Ψηλορείτης (2.454 μ.), Λευκά Όρη (2.453 μ.), Δίκτη (2.147 μ.), όρη Σητείας.

Οροπέδια: Λασιθι, Ασκήφου.

Πεδιάδες: Μεσαράς, Ιεράπετρας, Σητείας, Ηρακλείου, Χανίων.

Φαράγγια: Σαμαριάς, Νίμπτρου.

Σπήλαια: Ίδαιο άντρο, Δικταίο άντρο, Μελιδόνι, Μιλάτου κ.ά.

Ποτάμια: (μικρά): Γεροπόταμος, Αναποδιάρρης.

Κλίμα: Θερμό μεσογειακό.

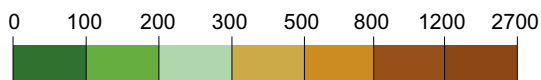

38°

20°
ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 881.164

⊙ Έδρες Π.Ε.	⚓ Λιμάνια	— Αυτοκινητόδρομοι	⋯ Σύνορα Π.Ε.
□ Πόλεις	● Λίμνες	— Κύριες αρτηρίες	— Ακτογραμμή
○ Οικισμοί	▲ Κορυφές	- - - Σύνορα κρατών	— Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

36°

Μορφολογία του αναγλύφου: Τα Επτάνησα είναι ορεινά νησιά με μικρές πεδινές εκτάσεις.

Βουνά: Παντοκράτορας (Κέρκυρα), Ελάτη (Λευκάδα), Αίνος (Κεφαλονιά), Βραχιώνας (Ζάκυνθος).

Σπήλαια: Γαλάζιο Σπήλαιο (Ζάκυνθος), Μελισσάνη.

Ακτές: Τα Επτάνησα έχουν πλούσιο θαλάσσιο διαμελισμό.

Κλίμα: Μεσογειακό υγρό.

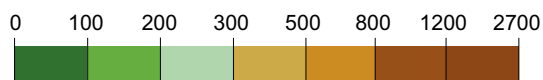
Γεωφυσικός χάρτης Νησιών Αιγαίου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 1.954.615

⊙ Έδρες Π.Ε.	⚓ Λιμάνια	— Αυτοκινητόδρομοι	⋯ Σύνορα Π.Ε.
□ Πόλεις	● Λίμνες	— Κύριες αρτηρίες	— Ακτογραμμή
○ Οικισμοί	▲ Κορυφές	- - - Σύνορα κρατών	— Ποτάμια

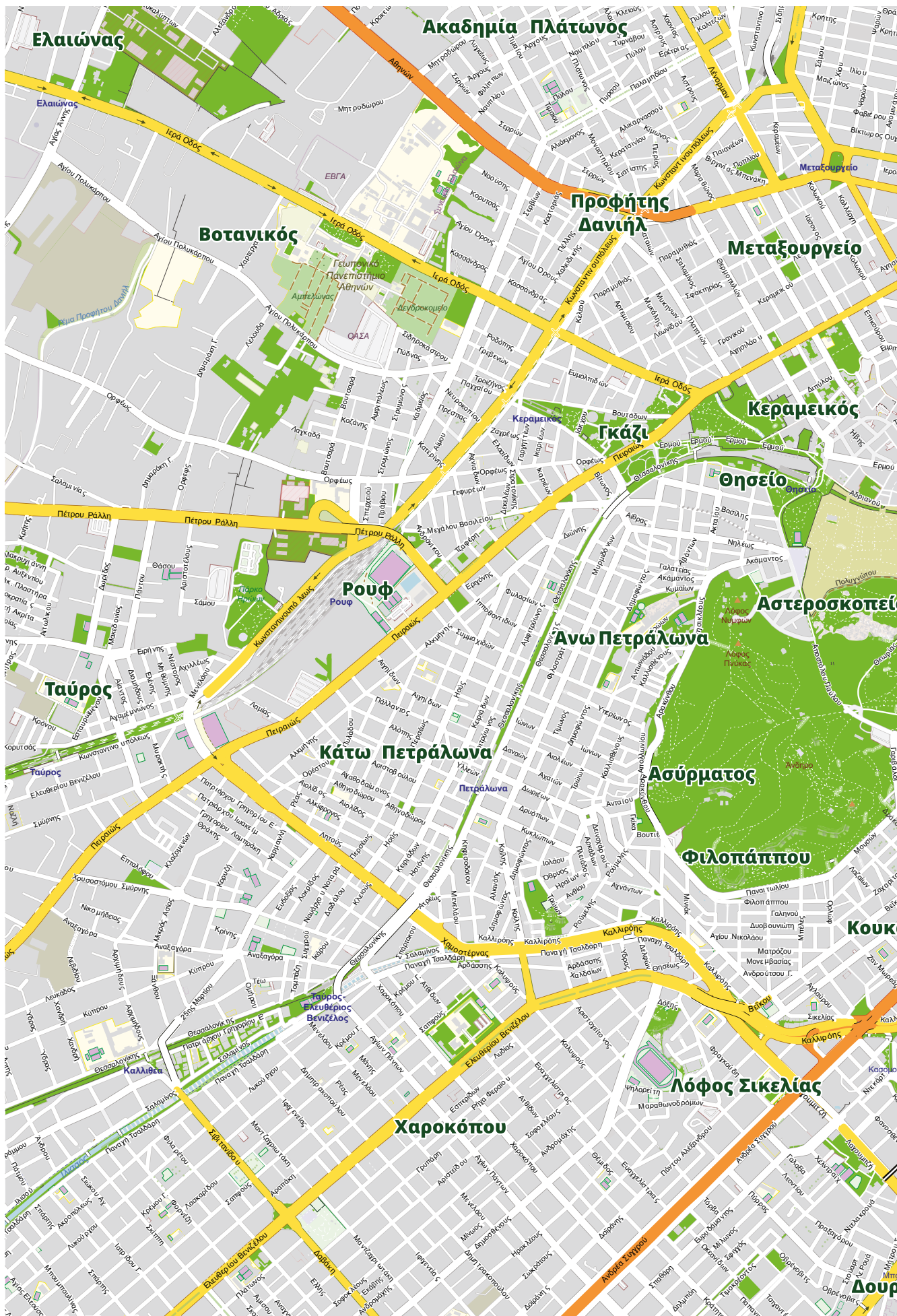
Υψόμετρο (μέτρα)

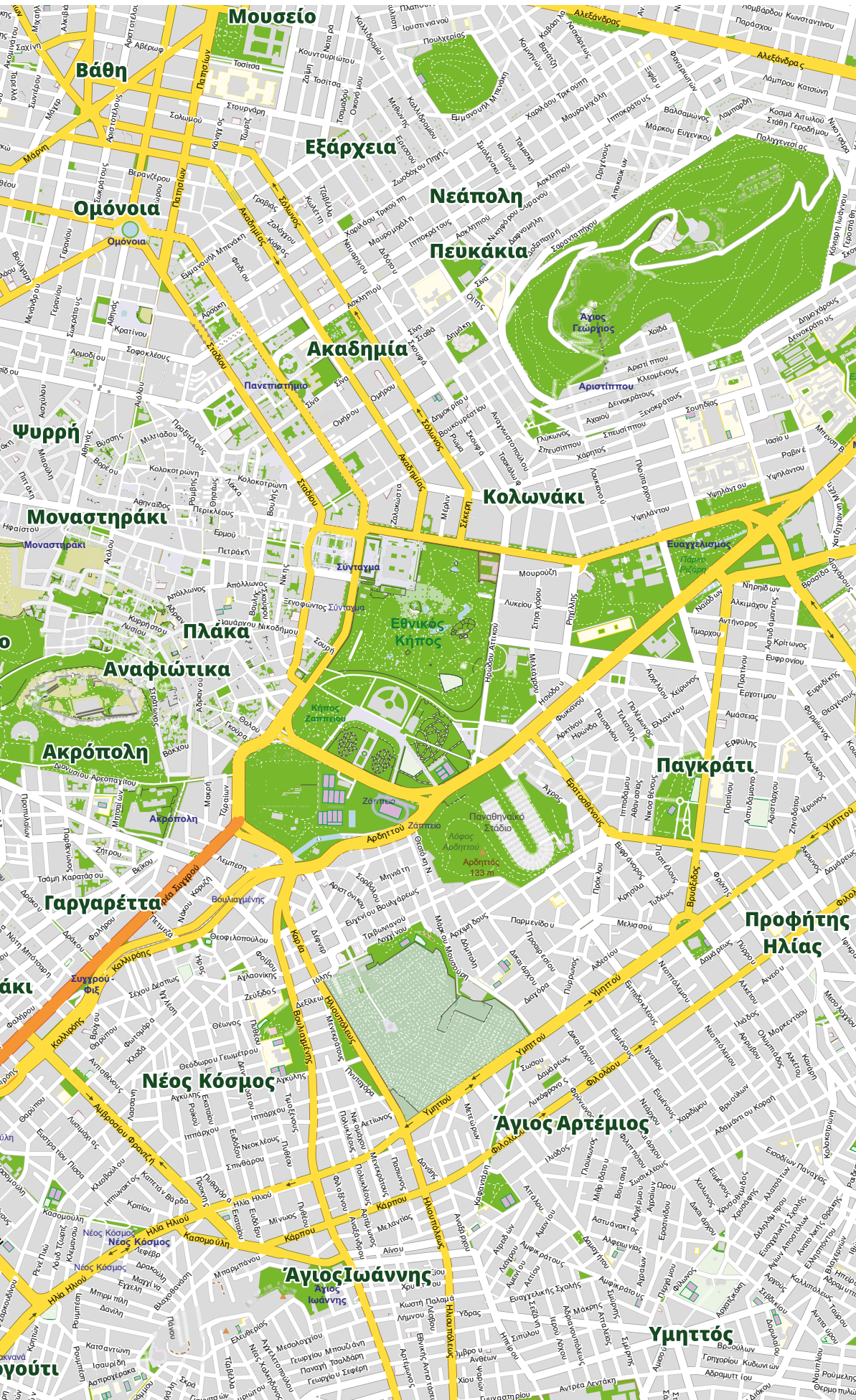

Γεωφυσικός
χάρτης
Νησιών
Αιγαίου

San토리νη

Αθήνα

Λοφος Φιλοπάτπου

Λοφος Λυκαβηττού

Λοφος Νυμφών

Παρθενώνας

Μαρίνα Ζέας, Πειραιάς

Παναθηναϊκό Στάδιο

Η Πόλη της
Θεσσαλονίκης

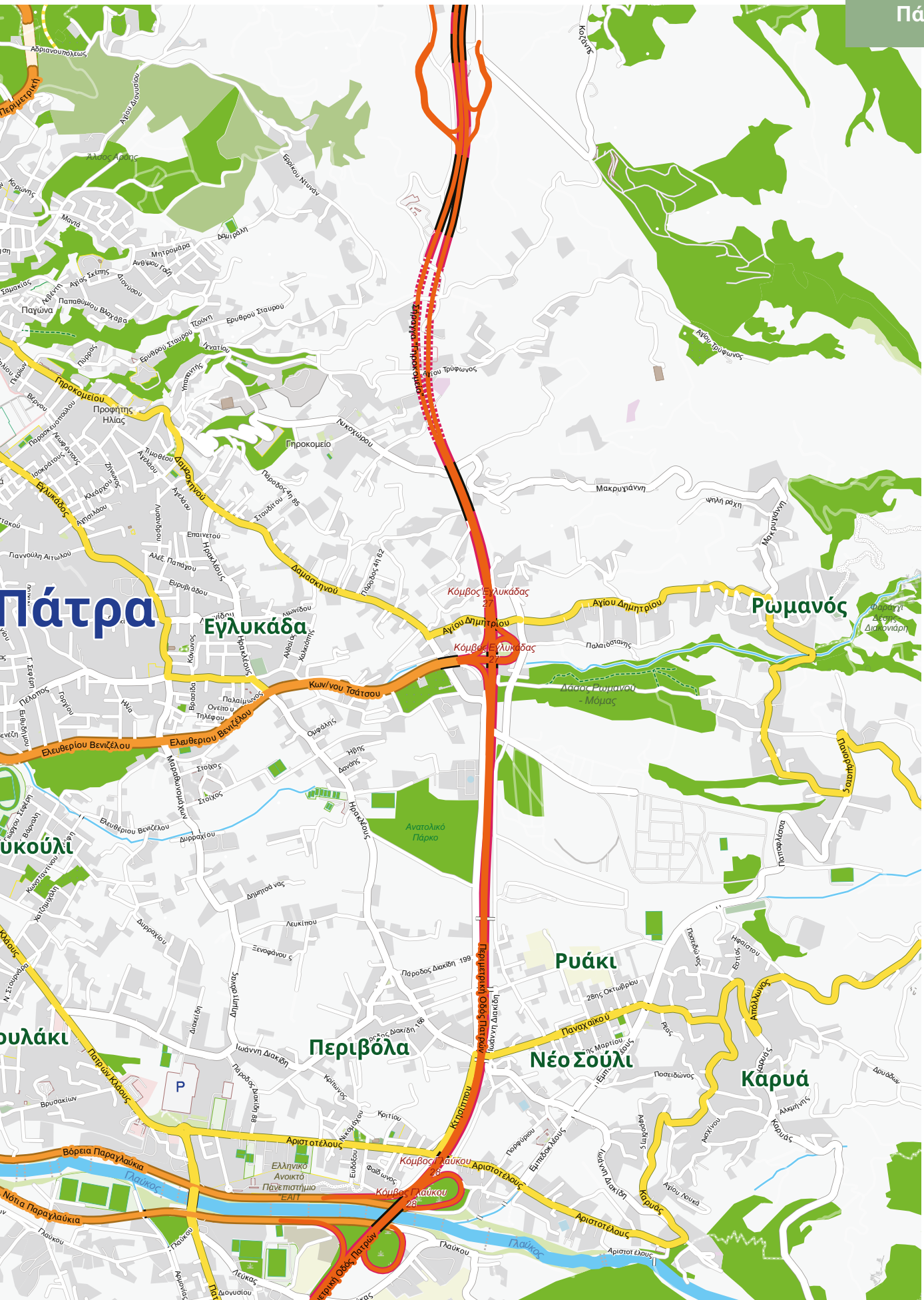
Αψίδα
Γαλερίου
(Καμάρα)

Λευκός
Πύργος

Θεσσαλονίκη

Αξιοθέατα:

Κάστρο Πάτρας, Ρωμαϊκό
Ωδείο Πατρών, Σκάλες
Αγίου Νικολάου, Δημοτικό
Θέατρο Απόλλων, Οινοποιία
Αχάια Κλάους, Μυκηναϊκό
Νεκροταφείο Βούντενης,
Φάρος της Πάτρας, Σκαλιά
Γεροκωστοπούλου

Μουσεία:

Αρχαιολογικό Μουσείο
Πατρών, Μουσείο
Επιστήμης και Τεχνολογίας,
Μυκηναϊκό Πάρκο Πατρών -
Βούντενη

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα:

Πανεπιστήμιο Πατρών,
Ελληνικό Ανοιχτό
Πανεπιστήμιο

Συγκοινωνία:

Hellenic Train, ΚΤΕΛ, Αστικές
Συγκοινωνίες Πατρών

Η γέφυρα Ρίου - Αντιρίου, τεχνολογικό επίτευμα της σύγχρονης
Ελλάδας που ενώνει τη Στερεά Ελλάδα με την Πελοπόννησο.

Γέφυρα
Ρίου -
Αντιρίου

Η Πάτρα με θέα το κάστρο και τον Πατραϊκό Κόλπο.

Αξιοθέατα:

Πάρκο Αλκαζάρ, Μύλος (του Παππά), Α' Αρχαίο Θέατρο Λάρισας, Β' Αρχαίο Θέατρο Λάρισας, Μνημείο Ιπποκράτη, Αρχαιολογικός Χώρος Λάρισας, Αβερώνφειος Γεωργική Σχολή, Γενί Τζαμί

Μουσεία:

Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας, Αρχοντικό του Γεωργίου Σβαρτς, Λαογραφικό Ιστορικό Μουσείο Λάρισας, Στρατιωτικό Μουσείο Κτηνιατρικής Υπηρεσίας Στρατού, Μουσείο Εθνικής Αντίστασης, Μουσείο Σιτηρών και Αλεύρων, Χάνι Χατζηγώγου

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Συγκοινωνία: Hellenic Train, ΚΤΕΛ, Αστικές Συγκοινωνίες Λάρισας

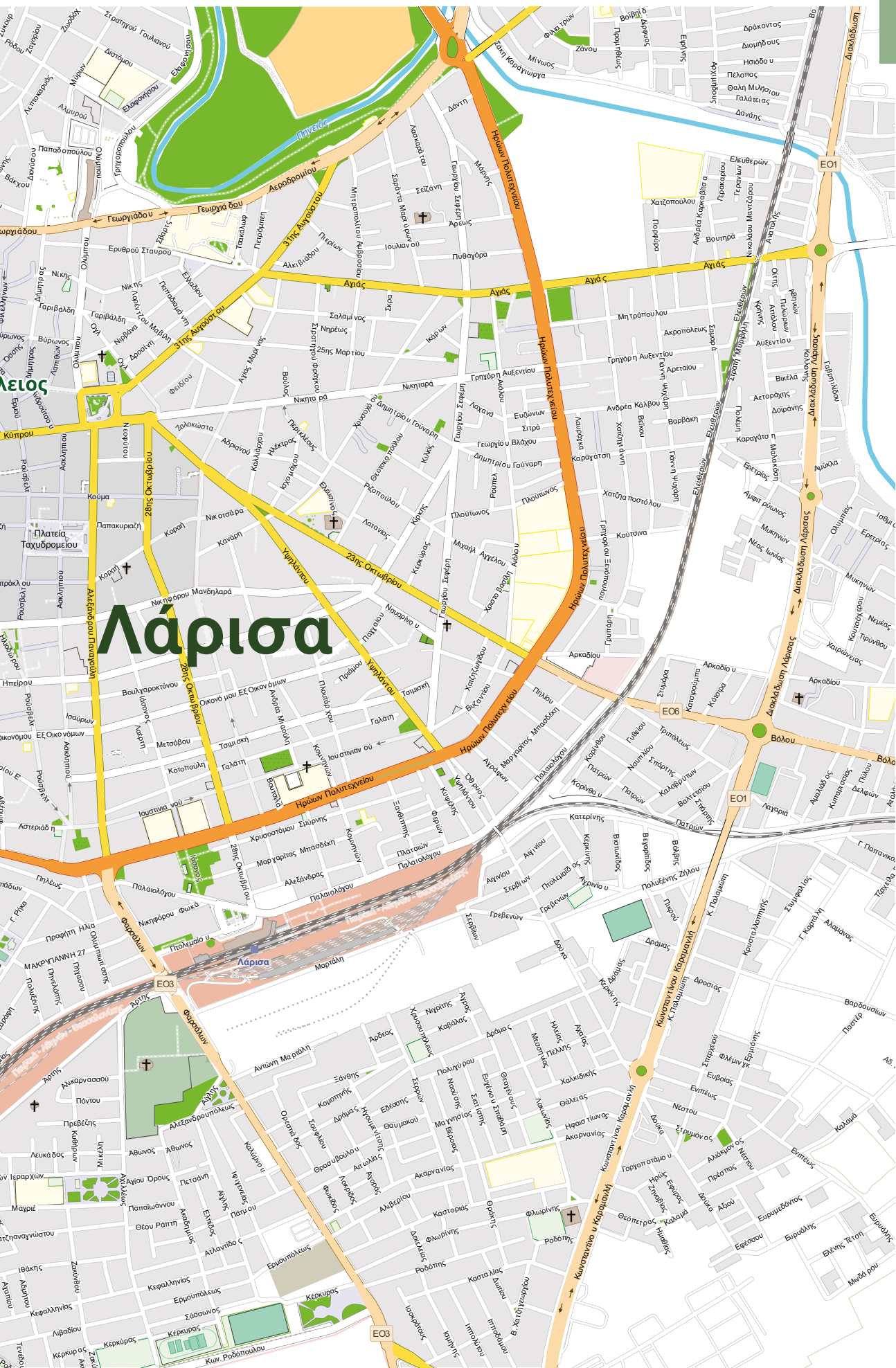
Το Α' Αρχαίο Θέατρο Λάρισας στη νότια πλευρά του Λόφου της Ακρόπολης (Λόφος Φρουρίου)

Άποψη του κέντρου της πόλης.

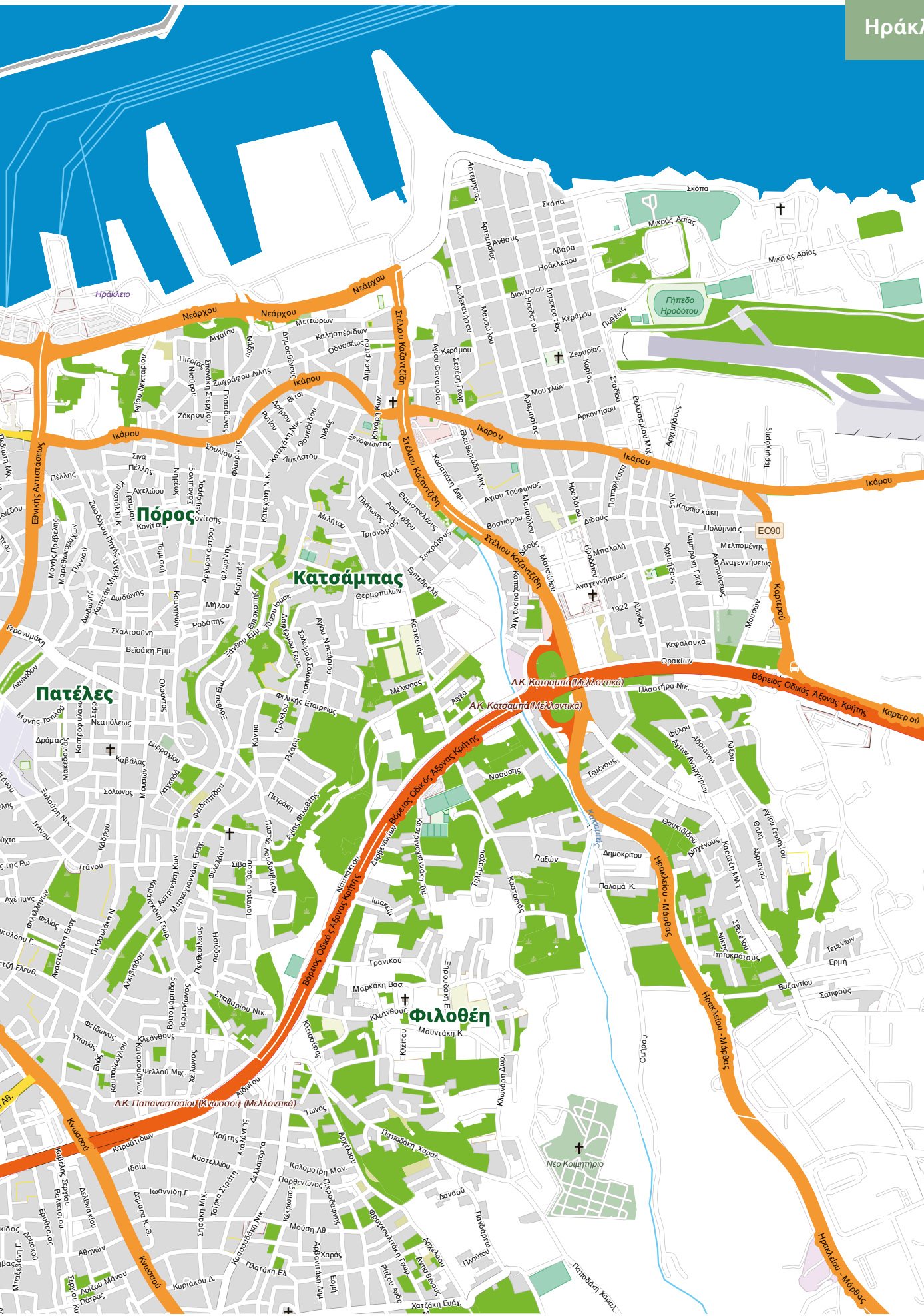
Λάρισα

Ηράκλειο
Κρήτης

Ηράκλειο

Αξιοθέατα:

Ανάκτορο της Κνωσού,
Ενετικό Φρούριο Κούλες,
Ενετικά Τείχη, Κρήνη
Μοροζίνη, Λότζια (σημερινό
Δημαρχείο), Ναός Αγίου
Ματθαίου Σιναϊτών

Μουσεία:

Αρχαιολογικό Μουσείο
Ηρακλείου, Ιστορικό
Μουσείο Ηρακλείου,
Βασιλική του Αγίου Μάρκου
(Δημοτική Πινακοθήκη),
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας
Κρήτης, Μουσείο Δομήνικου
Θεοτοκόπουλου ή Ελ
Γκρέκο

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα:

Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο, Πανεπιστήμιο Κρήτης,
Πατριαρχική Ανώτατη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης

Συγκοινωνία:

ΚΤΕΛ, Αστικές Συγκοινωνίες Κρήτης

Λιμάνι του Ηρακλείου

Ενετικό φρούριο Κούλες στο λιμάνι Ηρακλείου

Αξιοθέατα:

Μονοπάτι των Κενταύρων,
Πάρκο Αγίου Κωνσταντίνου,
Αρχαία Πόλη της
Δημητριάδας, Το Κάστρο
του Βόλου, Οι Νεολιθικοί
Οικισμοί του Σέσκλου και
του Διμηνίου

Μουσεία:

Μουσείο της Πόλης του
Βόλου, Αθανασάκειο
Αρχαιολογικό Μουσείο
Βόλου, Εντομολογικό
Μουσείο Βόλου, Οικία
Κοντού – Μουσείο Θεόφιλου
στην Ανακασιά, Βυζαντινό
Μουσείο Μακρινίτσας,
Κέντρο Τέχνης Τζιόρτζιο ντε
Κίρικο, Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου, Πινακοθήκη Χρυσούλας Ζώγια, Σιδηροδρομικό Μουσείο
Θεσσαλίας, Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Ιστορίας του Πηλίου

Λιμάνι του Βόλου

Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Συγκοινωνία:

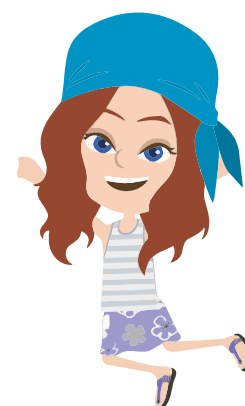
Hellenic Train, ΚΤΕΛ, Αστικές Συγκοινωνίες Βόλου

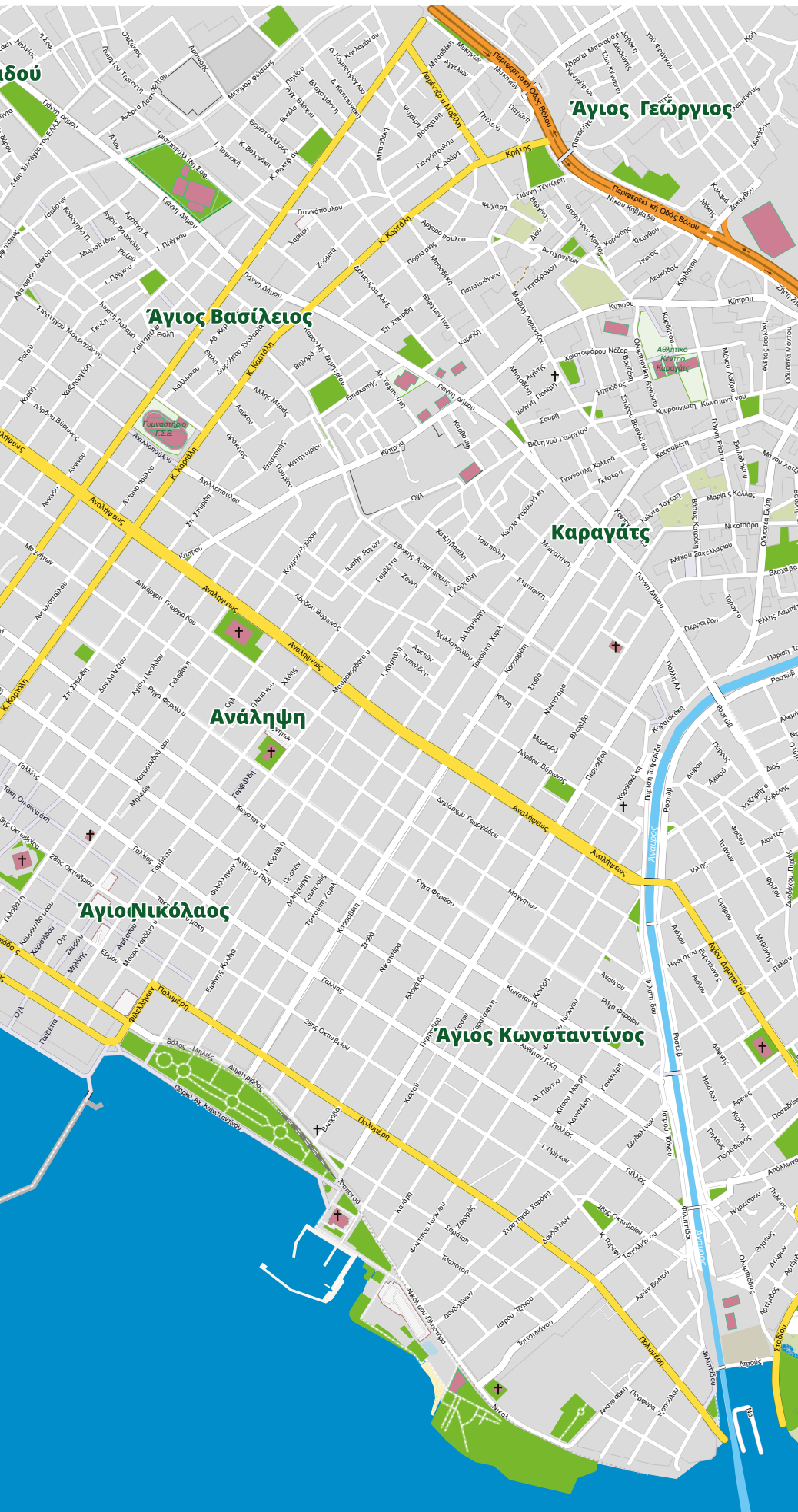
Πανοραμική άποψη του Βόλου

Πόλη του
Βόλου

41°

20°

36°

20°

25°

41°

36°

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

ΞΑΝΘΗ

ΘΡΑΚΗ

ΕΒΡΟΣ

ΡΟΔΟΠΗ

ΚΑΒΑΛΑ

ΘΑΣΟΣ

ΘΡΑΚΙΚΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΣΑΜΟΘΡΑΚΗ

ΛΗΜΝΟΣ

ΜΙΘΡΑΚΙΟ

ΑΙΓΑΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΛΕΣΒΟΣ

ΧΙΟΣ

ΤΟΥΡΚΙΑ

ΑΝΔΡΟΣ

ΤΗΝΟΣ

ΙΚΑΡΙΑ

ΣΑΜΟΣ

ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

ΚΥΚΛΑΔΕΣ

ΚΩΣ

ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

ΙΟΝΙΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΚΑΡΠΑΪΟ ΠΕΛΑΓΟΣ

ΡΟΔΟΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ

ΚΑΡΠΑΘΟΣ

ΡΕΘΥΜΝΟ

ΚΡΗΤΗ

ΛΑΣΙΘΙ

Γεωργικά

Δασικά

Ορυκτά

Πτηνοτροφικά

Κτηνοτροφικά

Αλιευτικά

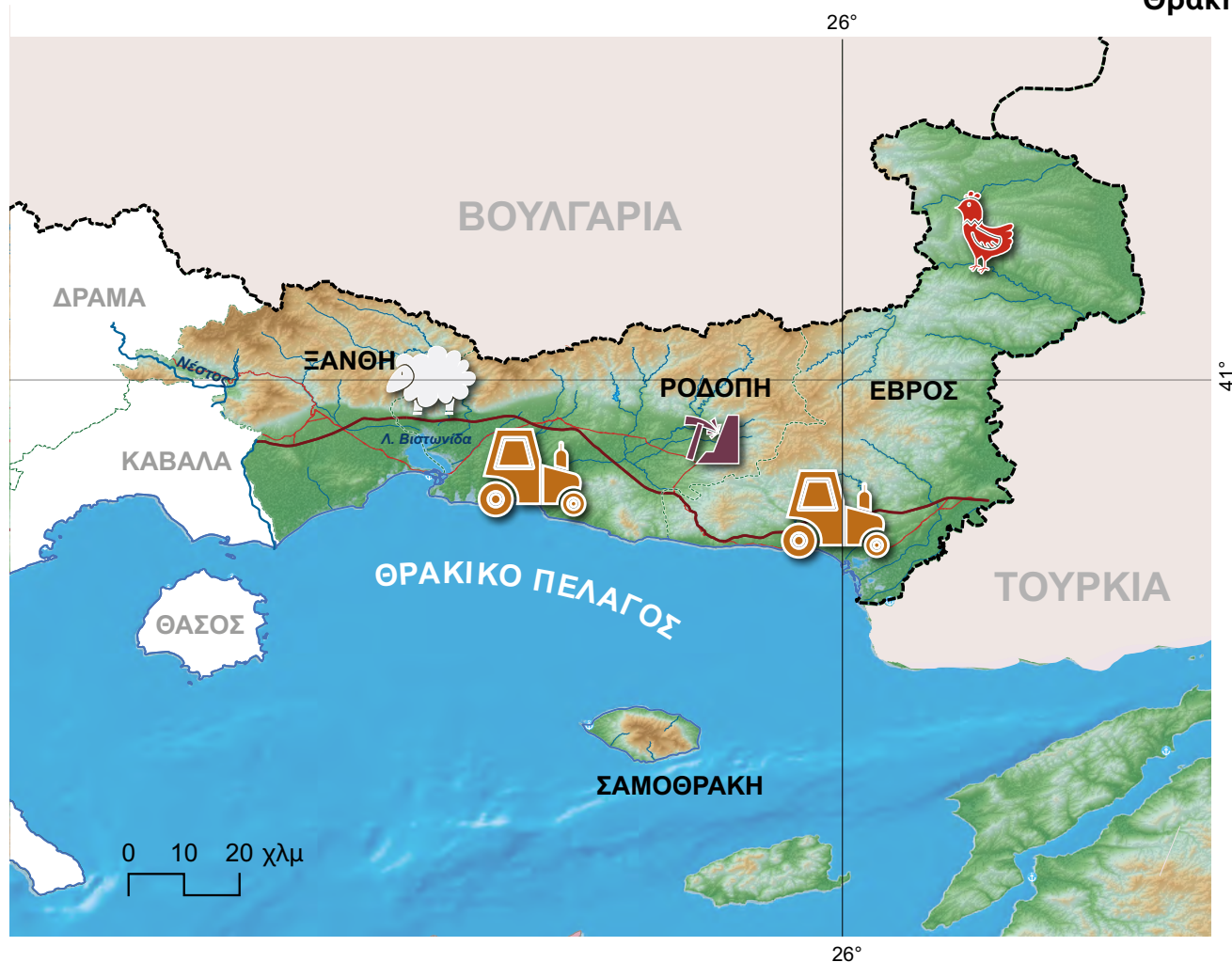

Βιομηχανικά

Περιφερειακές
ενότητες
Ελλάδας

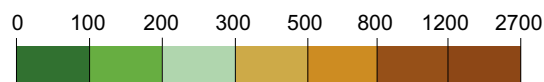
25°

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 907.378

- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια
- Λίμνες
- ⚓ Λιμάνια
- 🚜 Γεωργικά
- 🏠 Ορυκτά
- 🐔 Πτηνοτροφικά
- 🐑 Κτηνοτροφικά

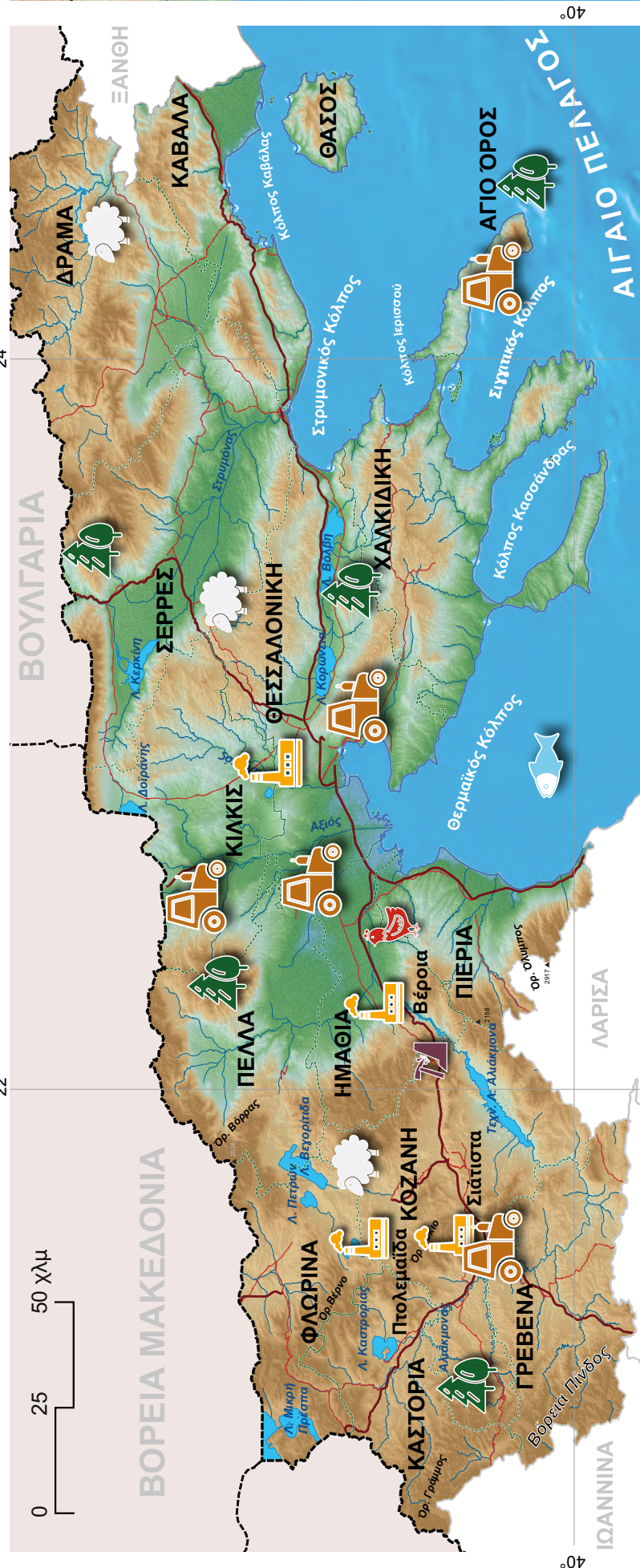
Υψόμετρο (μέτρα)

Η Θράκη είναι κυρίως γεωργοκτηνοτροφική περιοχή. Κύριες καλλιέργειες: Δημητριακά, καπνά, ζαχαρότευτλα, λαχανικά, όσπρια, βαμβάκι, οπωροφόρα δέντρα, αμπέλια, κτηνοτροφικά φυτά κ.ά. Κτηνοτροφία: Είναι πολύ αναπτυγμένη. Χαρακτηριστικός κλάδος παραγωγής στη Θράκη είναι η σηροτροφία (εκτροφή μεταξοσκωλήκων), η οποία τα τελευταία χρόνια περιορίστηκε πολύ. Η βιοτεχνία είναι αρκετά αναπτυγμένη.

Αξιόλογα είναι επίσης τα δασικά και τα αλιευτικά προϊόντα.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 1.020.238

- Λίμνες
- Λιμάνια
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμική
- Ποτάμια

Γεωργικά
 Δασικά
 Ορυκτά
 Πτηνοτροφικά
 Κτηνοτροφικά
 Αλιευτικά
 Βιομηχανικά

Υψόμετρο (μέτρα)

0 100 200 300 500 800 1200 2700

Κύριες καλλιέργειες: Δημητριακά, κτηνοτροφικά φυτά, σπυροφόρα δέντρα, καπνά, βαμβάκι, ζαχαρότευτλα, λαχανικά, ρύζι, όσπρια, αμπέλια, πατάτες, πεππονοειδή κ.ά.

Κτηνοτροφία: Αναπτυγμένη, με αιγοπρόβατα, βοοειδή, χοίρους. Αναπτυγμένη είναι και η πτηνοτροφία.

Δασικός πλούτος: Αρκετός στις περιοχές Πίνδου (Γρεβενών), Δράμας κ.ά.

Ορυκτός πλούτος: Μεγάλη σημασία για την ελληνική οικονομία έχουν οι λιγνίτες της Δυτικής Μακεδονίας, τα σιδηρομεταλλεύματα κ.ά. ορυκτά της Χαλκιδικής, το χρώμιο και ο αμιάντος της Κοζάνης, το μαγγάνιο της Δράμας, το πετρέλαιο της Θάσου, τα μάρμαρα κ.ά.

Αλιεία: Αρκετά αλιευτικά προϊόντα δίνουν οι θάλασσες και οι λίμνες της Μακεδονίας.

Βιομηχανία - Βιοτεχνία: Μεγάλα βιομηχανικά κέντρα της Μακεδονίας και όλης της Ελλάδας είναι η Θεσσαλονίκη και η Πτολεμαΐδα. Αρκετά εργοστάσια λειτουργούν επίσης στην Καβάλα, στις Σέρρες, στη Δράμα, στη Βέροια κ.ά. Η βιοτεχνία ακμάζει στη Μακεδονία, με κύρια κέντρα τη Θεσσαλονίκη, την Κατορία και τη Σιάτιστα (γουνναρικά), την Κοζάνη, τις Σέρρες κ.ά.

Μεγάλη σημασία για την εθνική οικονομία έχουν τα θερμοηλεκτρικά και υδροηλεκτρικά εργοστάσια της Δυτικής Μακεδονίας· δίνουν περίπου το 70% της ενέργειας, που καταναλώνεται σε όλη την Ελλάδα.

Κύριες καλλιέργειες: Μόνο το 15% περίπου του ηπειρωτικού εδάφους καλλιεργείται, κυρίως με δημητριακά, κτηνοτροφικά φυτά, οπωροφόρα δέντρα, όσπρια, λαχανικά, αμπέλια.

Κτηνοτροφία: Αρκετά αναπτυγμένη είναι η κτηνοτροφία αιγοπροβάτων. Εκτρέφονται επίσης βοοειδή και χοίροι.

Δασικός πλούτος: Πολλά δάση υπάρχουν κυρίως στη βορειοανατολική Πίνδο.

Αλιεία: Είναι αναπτυγμένη στις λιμνοθάλασσες του Αμβρακικού κόλπου.

Βιοτεχνία: Ακμάζουσα (ασημικά, υφαντά, ξυλόγλυπτα κ.ά.)

Συγκοινωνία: Οδική, αεροπορική

α) Κύριοι αυτοκινητόδρομοι: Θεσσαλία - Ιωάννινα - Ηγουμενίτσα,

Στερεά Ελλάδα - Άρτα - Ιωάννινα - Αλβανία.

β) Αεροδρόμια: Ιωάννινα, Πρέβεζα (Άκτιο).

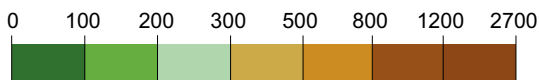
γ) Λιμάνια: Ηγουμενίτσα, Πρέβεζα.

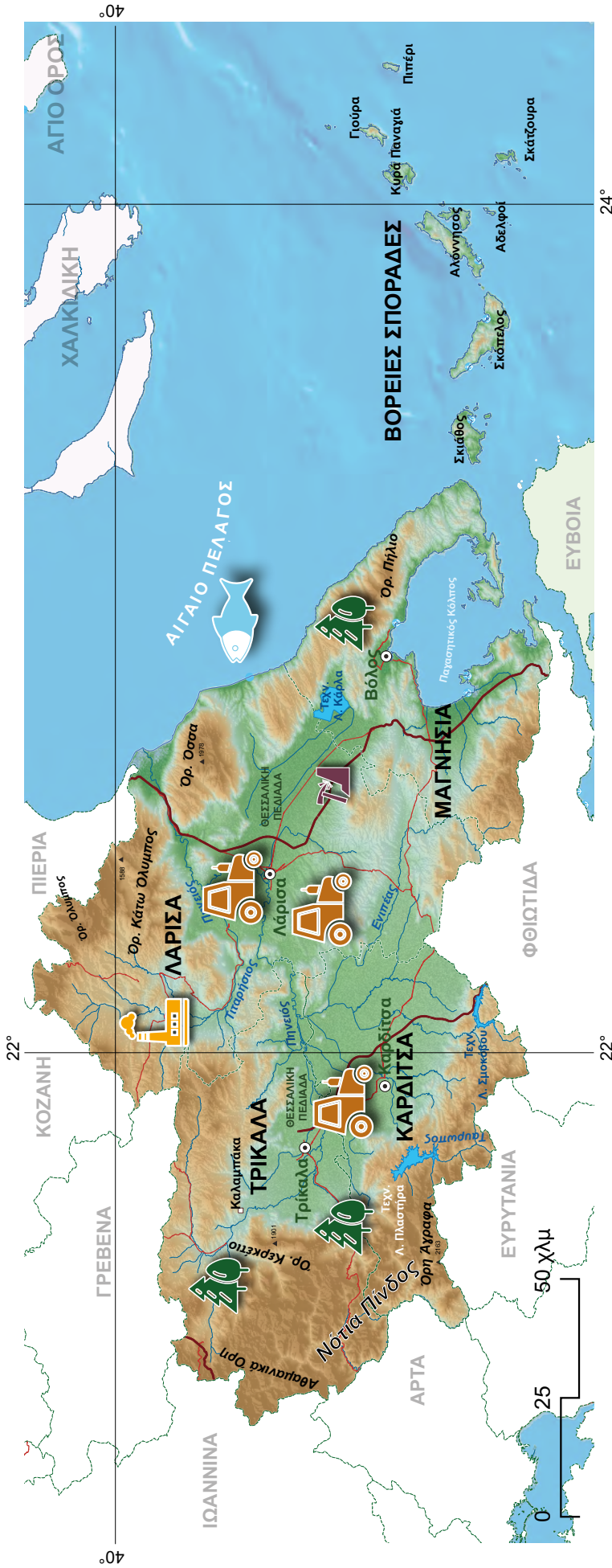
Τουριστικοί - Ιστορικοί τόποι: Ιωάννινα, Δωδώνη, Πέραμα (σπήλαιο), Μέτσοβο, Ζαγόρι, Άρτα, Νικόπολη, Πρέβεζα, Πάργα, Αχέροντας, Ζάλογγο, Ηγουμενίτσα.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 881.167

- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια
- Λίμνες
- Λιμάνια
- 🚜 Γεωργικά
- 🏠 Ορυκτά
- 🐔 Πτηνοτροφικά

Υψόμετρο (μέτρα)

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 899.416

- Λίμνες
- Λιμάνια
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια
- Γεωργικά
- Δασικά
- Ορυκτά
- Αλιευτικά
- Βιομηχανικά

Υψόμετρο (μέτρα)

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται περίπου το 40% των εδαφών της Θεσσαλίας. Κύριες καλλιέργειες είναι τα δημητριακά, το βαμβάκι, τα ζαχαρότευτλα, τα κηνοτροφικά φυτά, ο καπνός, τα λαχανικά, τα όσπρια, τα πεπονοειδή, οι πατάτες, τα σπιροφόρα δέντρα, το αμπέλι.

Κτηνοτροφία - πτηνοτροφία: Αναπτυγμένη.

Δασικός πλούτος: Αρκετός, κυρίως στην Πίνδο και στο Πήλιο.

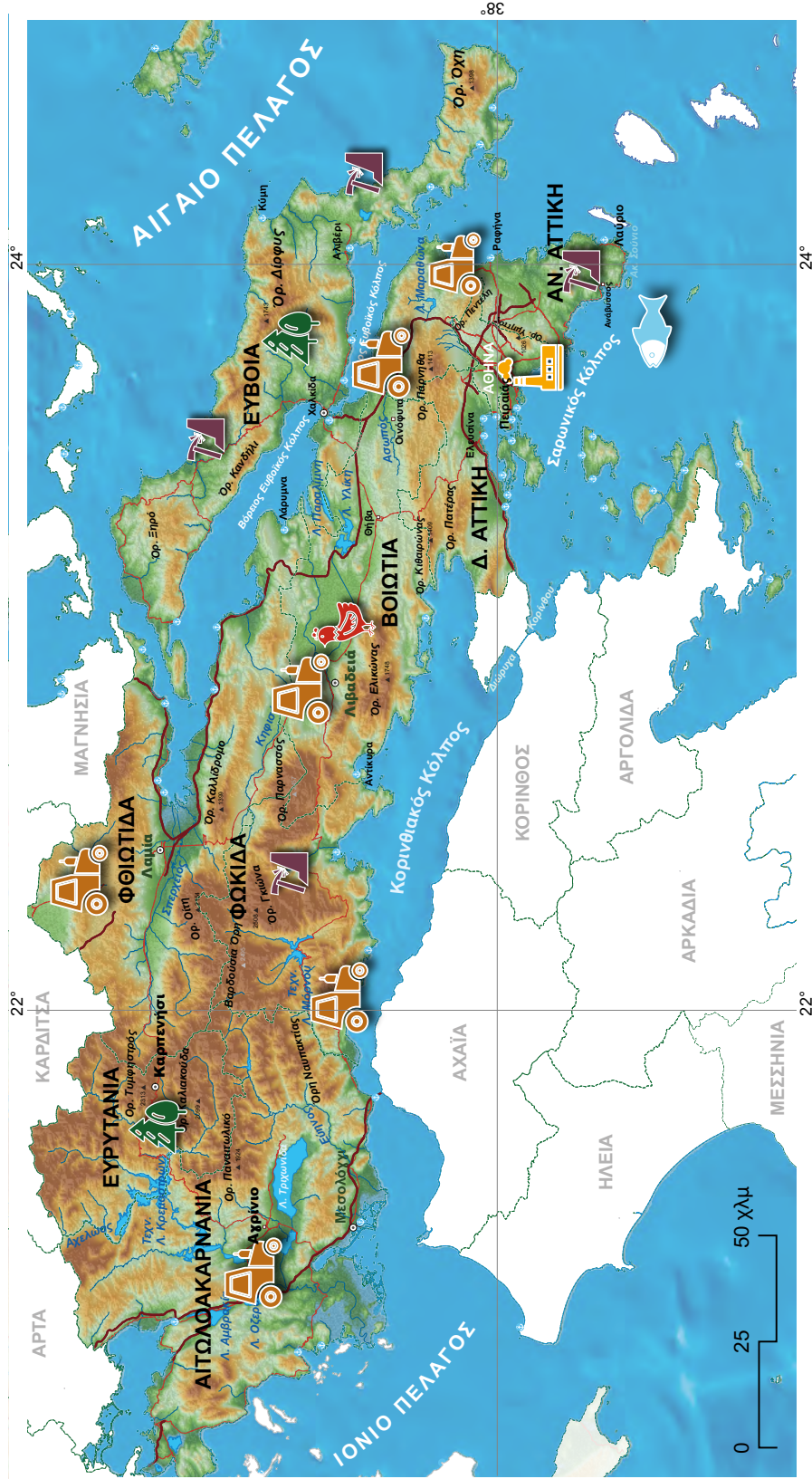
Βιομηχανία – Βιοτεχνία: Βιομηχανικά κέντρα υπάρχουν στον Βόλο και τη Λάρισα.

Συγκοινωνία: Οδική, σιδηροδρομική, αεροπορική

α) Σιδηρόδρομοι: Αθήνα - Λάρισα - Θεσσαλονίκη, Βόλος - Λάρισα, Βόλος - Καρδίτσα - Τρίκαλα - Καλαμπάκα.

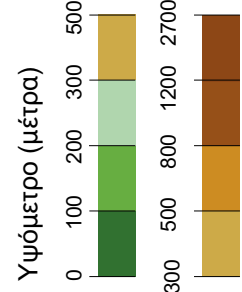
β) Κύριοι αυτοκινητόδρομοι: Αθήνα - Λάρισα - Θεσσαλονίκη, Λάρισα - Βόλος, Λάρισα - Κοζάνη, Λάρισα - Τρίκαλα - Ήπειρος.

γ) Αεροδρόμια: Λάρισα, Βόλος, Σκιάθος.
 δ) Λιμάνια: Βόλος.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Λίμνες
- Λιμάνια
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια
- Γεωργικά
- Δασικά
- Ορυκτά
- Πτηνοτροφικά
- Κτηνοτροφικά
- Αλιευτικά
- Βιομηχανικά

Κύριες καλλιέργειες: Η καλλιεργημένη γη αποτελεί μόνο το 26% των εδαφών της Στερεάς Ελλάδας. Κύριες καλλιέργειες είναι τα δημητριακά, οι ελιές, το αμπέλι, τα λαχανικά, το βαμβάκι, ο καπνός, τα όσπρια, οι πατάτες, τα σπυροφόρα δέντρα, τα κτηνοτροφικά φυτά.

Ορυκτός πλούτος: Η Στερεά Ελλάδα είναι πλούσια σε ορυκτά. Οι περιοχές Παρνασσού - Γκιώνας - Ελευσίνας δίνουν βωξίτη, οι περιοχές Λάρυμνας - Λαυρίου σιδηρομεταλλεύματα, οι περιοχές Αλιβερίου - Κύμης λιγνίτη κ.ά. Μάρμαρα

υπάρχουν στην Πεντέλη και στην περιοχή της Θήβας. Στο Μεσολόγγι και την Ανάβυσσο υπάρχουν αλυκές.

Βιομηχανία - Βιοτεχνία: Η περιοχή Πειραιά - Ελευσίνας - Ισμού είναι το μεγαλύτερο βιομηχανικό κέντρο της Ελλάδας. Πολλές βιομηχανίες λειτουργούν επίσης στα Οινόφυτα, στη Χαλκίδα, στη Λάρυμνα, στη Λιβαδειά, στη Θήβα, στη Λαμία, στο Λαύριο, στα Αντίκυρα, στο Αχρίνιο. Μεγάλη σημασία έχουν τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια Αχελώου - Ταυρωπού και το θερμοηλεκτρικό του Αλιβερίου.

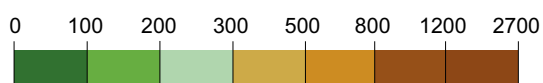
Στερεά Ελλάδα

ΥΠΟΜΝΗΜΑ Κλίμακα 1 : 1.107.574

Λίμνες	Γεωργικά
Λιμάνια	Δασικά
Αυτοκινητόδρομοι	Ορυκτά
Κύριες αρτηρίες	Πτηνοτροφικά
Σύνορα κρατών	Κτηνοτροφικά
Σύνορα Π.Ε.	Αλιευτικά
Ακτογραμμή	
Ποτάμια	

Υψόμετρο (μέτρα)

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται περίπου το 34% των εδαφών της Πελοποννήσου. Κύριες καλλιέργειες είναι τα δημητριακά, οι ελιές, το αμπέλι, τα λαχανικά, τα εσπεριδοειδή κ.ά. οπωροφόρα δέντρα, οι πατάτες, τα κτηνοτροφικά φυτά, τα όσπρια, τα πεπονοειδή κ.ά.

Κτηνοτροφία: Κυρίως αιγοπρόβατα.

Βιομηχανία - Βιοτεχνία: Αρκετές βιομηχανίες λειτουργούν στην Πάτρα, το Αίγιο, την Κόρινθο, το Άργος, την Καλαμάτα, τον Πύργο. Θερμολεκτρικά εργοστάσια λειτουργούν στη Μεγαλόπολη και υδροηλεκτρικό στον Λάδωνα.

Βόρειο Αιγαίο

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται περίπου το 30% του εδάφους των νησιών αυτών με ελιές, δημητριακά, λαχανικά, σπυροφόρα δέντρα κ.ά. Χαρακτηριστικά προϊόντα είναι η μαστίχα της Χίου, το λάδι της Λέσβου, τα κρασιά της Σάμου.

Κτηνοτροφία: Αιγοπρόβατα.

Αλιεία: Αξιόλογη.

Ναυτιλία: Εκπληκτική είναι η επίδοση στη ναυτιλία πολλών νησιωτών, ιδιαίτερα της Χίου και των Οινουσσών.

Βιοτεχνία: Αρκετά αναπτυσσόμενη.

Νότιο Αιγαίο

Κυκλάδες

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται μόνο το 18% των εδαφών με δημητριακά, αμπέλια, ελιές, λαχανικά κ.ά.

Κτηνοτροφία: Αιγοπρόβατα.

Ορυκτός πλούτος: Οι Κυκλάδες έχουν αξιόλογο ορυκτό πλούτο (σιδηρομεταλλεύματα, σμύριδα, θειάφι, θηραϊκή γη, κιμωλία κ.ά.) και θαυμάσια μάρμαρα (Τήνου, Πάρου κ.ά.)

Βιοτεχνία: Ακμάζει σε πολλά νησιά.

Τουρισμός: Ο τουρισμός αποτελεί τη βάση της οικονομίας πολλών νησιών. Κύρια τουριστικά κέντρα των Κυκλάδων σήμερα είναι η Μύκονος με τη γειτονική της Δήλο, η Θήρα, η Σύρος, η Πάρος, η Νάξος.

Δωδεκάνησα

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται μόνο το 16% των εδαφών με δημητριακά, ελιές, αμπέλια, λαχανικά κ.ά.

Αλιεία - ναυτιλία: Πολλοί Δωδεκανήσιοι είναι ψαράδες και ναυτικοί. Ιδιαίτερα ασχολούνται με τη σπογγαλιεία (Λέρος, Κάλυμνος).

Βιοτεχνία: Αναπτυσσόμενη.

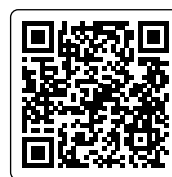
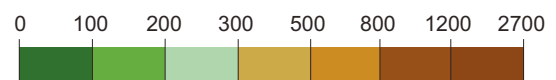
Τουρισμός: Η Ρόδος είναι ένα από τα μεγαλύτερα τουριστικά κέντρα της Ελλάδας. Αξιόλογη τουριστική κίνηση έχουν επίσης η Κως, η Πάτμος κ.ά. νησιά.

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Λίμνες
- Λιμάνια
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια
- Γεωργικά
- Δασικά
- Ορυκτά
- Πτηνοτροφικά
- Κτηνοτροφικά
- Αλιευτικά
- Βιομηχανικά

Υψόμετρο (μέτρα)

Απολιθωμένο δάσος Λέσβου

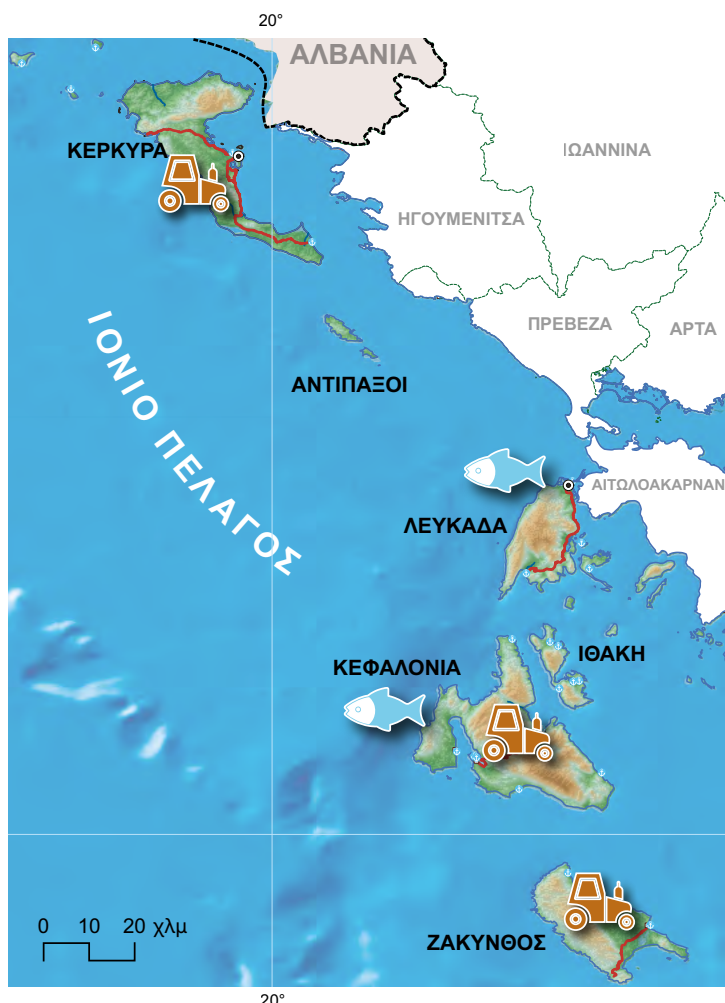
Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται περίπου το 38% των εδαφών της Κρήτης με ελιές, αμπέλια, εσπεριδοειδή κ.ά. σπυροφόρα δέντρα, δημητριακά, λαχανικά, πατάτες, κτηνοτροφικά φυτά κ.ά. Τα τελευταία χρόνια έχουν αναπτυχθεί πολλές καλλιέργειες σε θερμοκήπια.

Κτηνοτροφία: Αναπτυγμένη αιγοπροβατοτροφία.

Βιοτεχνία - Βιομηχανία: Η βιοτεχνία ακμάζει σε πολλά μέρη της Κρήτης με κύριο κέντρο το Ηράκλειο.

Νησιά Ιονίου

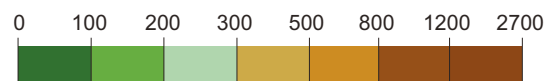

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Λίμνες
- ⚓ Λιμάνια
- Αυτοκινητόδρομοι
- Κύριες αρτηρίες
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια

- Γεωργικά
- Δασικά
- Ορυκτά
- Πτηνοτροφικά
- Κτηνοτροφικά
- Αλιευτικά
- Βιομηχανικά

Υψόμετρο (μέτρα)

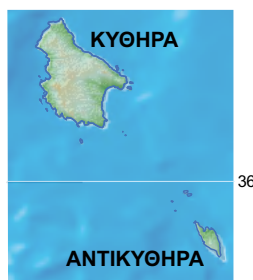

Κύριες καλλιέργειες: Καλλιεργείται περίπου το 35% των εδαφών με ελιές, αμπέλια, δημητριακά, σπυροφόρα δέντρα, λαχανικά κ.ά.

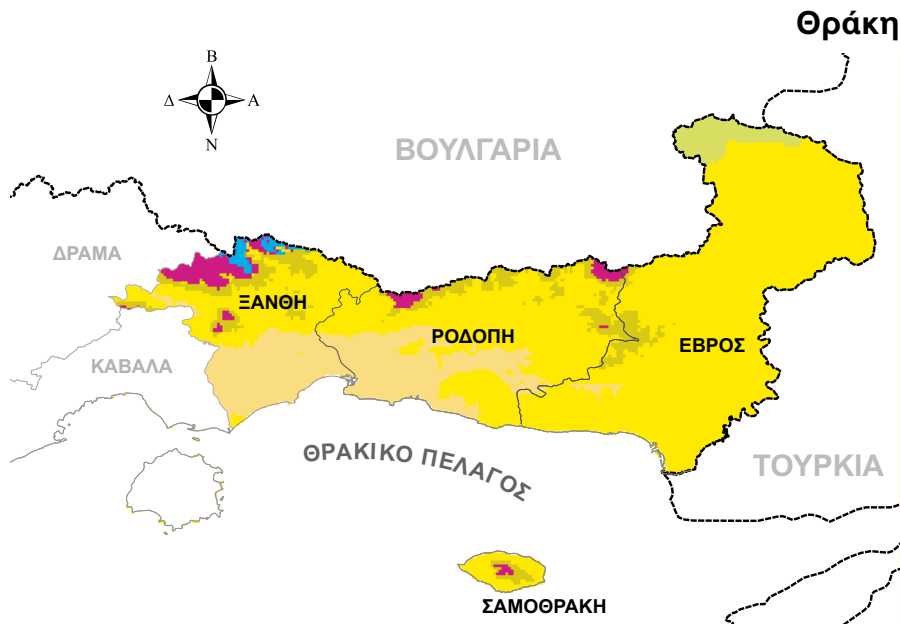
Κτηνοτροφία: Αρκετά αναπτυγμένη.

Βιοτεχνία: Αναπτυγμένη.

Τουρισμός: Πολύ αναπτυγμένος με κύριο κέντρο την Κέρκυρα.

Η κλιματική ταξινόμηση **Köppen** (ή **Köppen-Geiger**) είναι ένα από τα πιο διαδεδομένα συστήματα ταξινόμησης του παγκόσμιου κλίματος και βασίζεται κυρίως σε **μετεωρολογικά δεδομένα θερμοκρασίας και βροχόπτωσης**.

Παραλία Κατερίνης

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κλιματική ταξινόμηση κατά Köppen

- Dsb Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος
- Dsc Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και δροσερό θέρος
- Csa Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος
- Csb Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος
- Cfa Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με πολύ θερμό θέρος
- Cfb Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
- Dfc Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με δροσερό θέρος
- Dfb Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
- ET Τούνδρας ή υψηλών ορέων

Κλίμα και άνεμοι

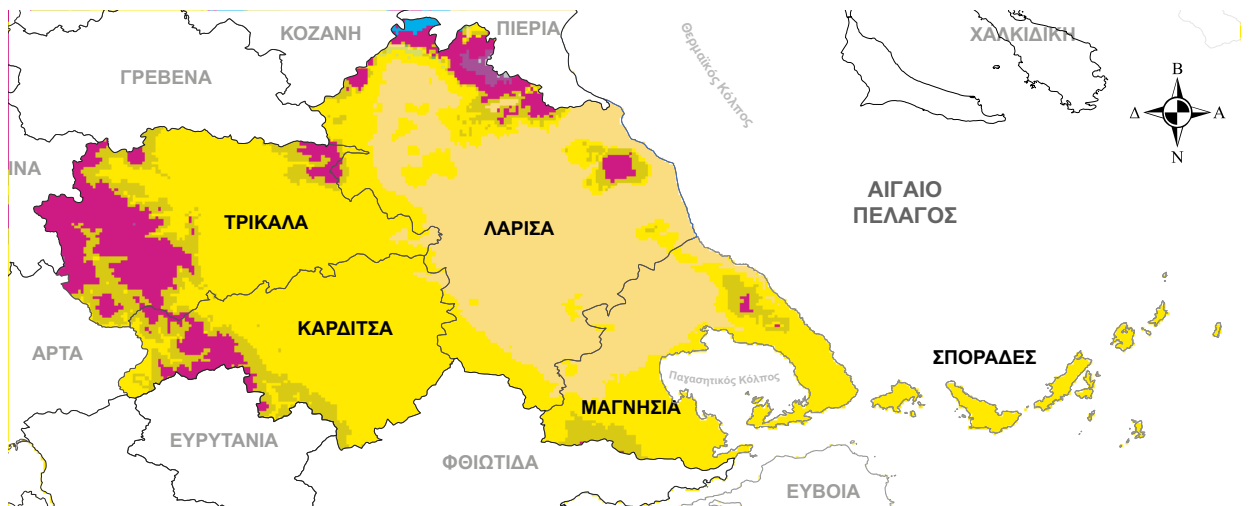
Κλίμα και άνεμοι 2

Καιρός και κλίμα

Όρος Ολυμπος

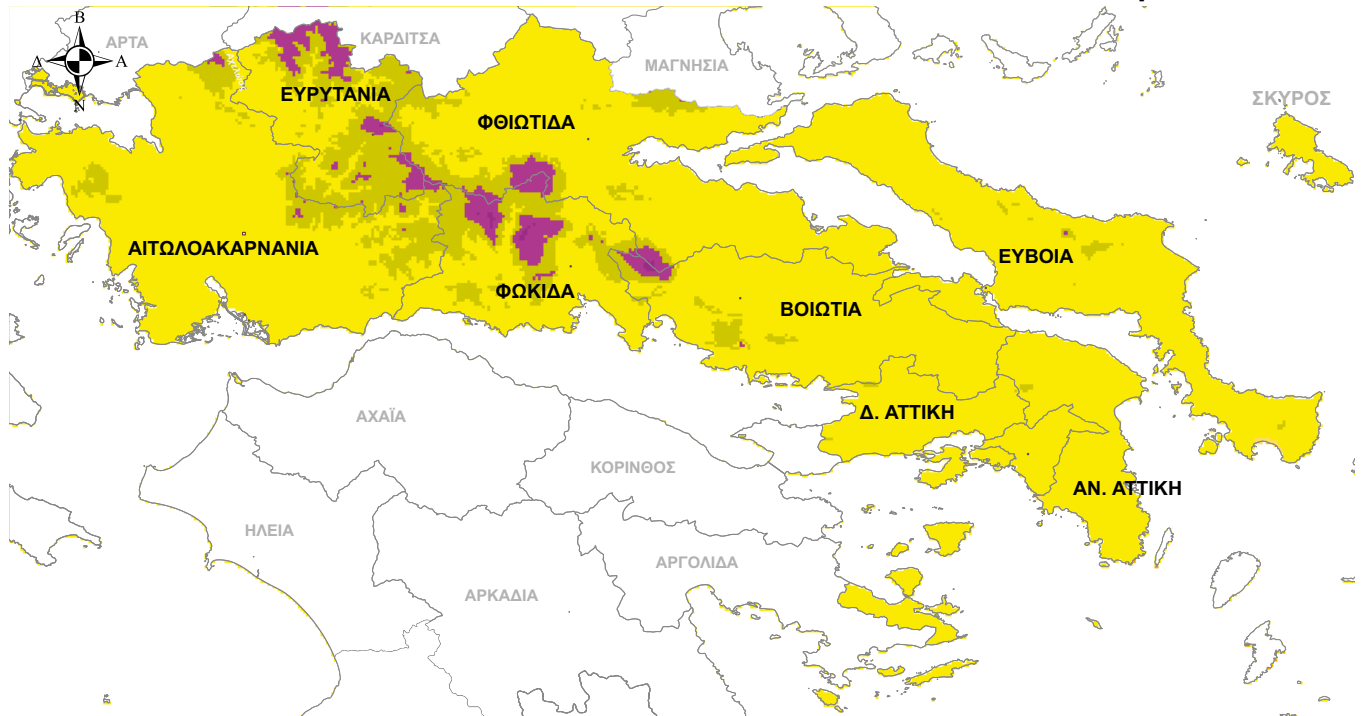
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κλιματική ταξινόμηση κατά Köppen

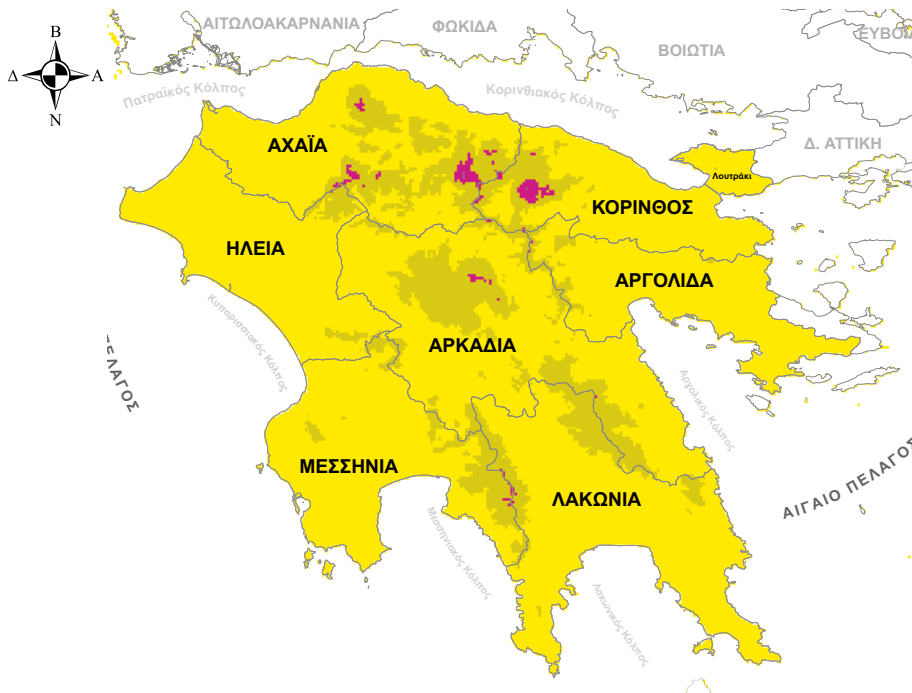
- Dsb Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος
- Dsc Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και δροσερό θέρος
- Csa Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος
- Csb Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος
- Cfa Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με πολύ θερμό θέρος

- Cfb Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
- Dfc Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με δροσερό θέρος
- Dfb Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
- ET Τούνδρας ή υψηλών ορέων

Στερεά Ελλάδα

Πελοπόννησος

Διώρυγα της
Κορίνθου

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κλιματική ταξινόμηση κατά Köppen

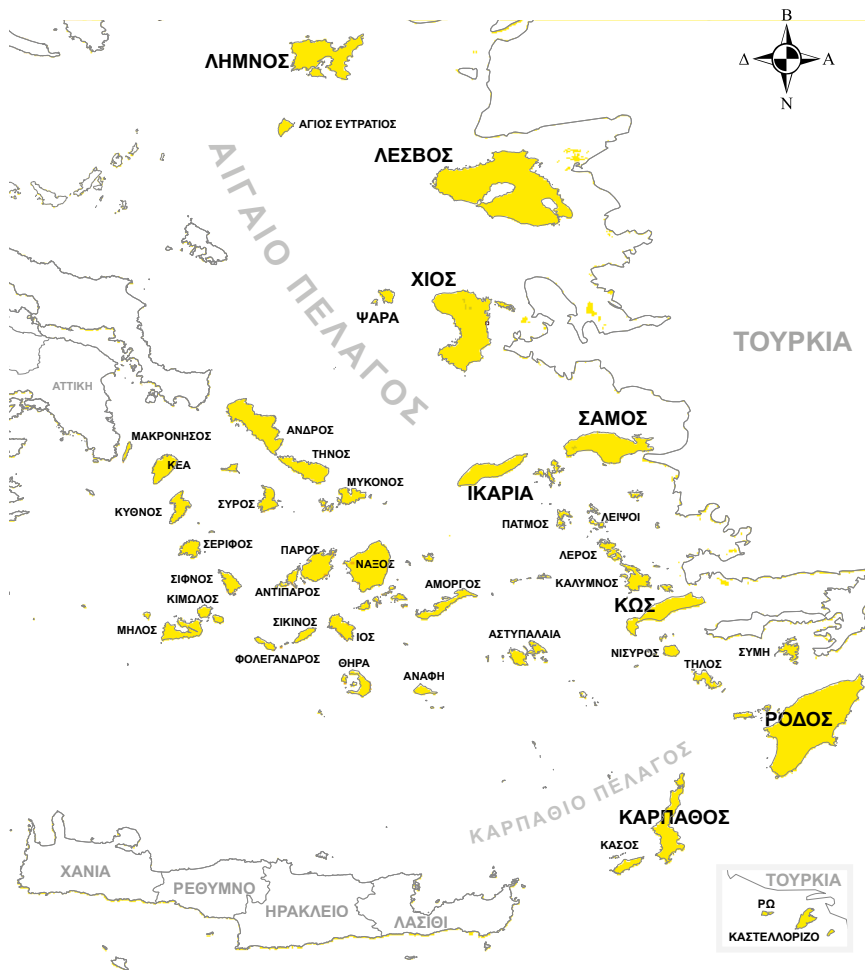
	Dsb	Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος		Cfb	Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
	Dsc	Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και δροσερό θέρος		Dfc	Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με δροσερό θέρος
	Csa	Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος		Dfb	Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
	Csb	Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος		ET	Τούνδρας ή υψηλών ορέων
	Cfa	Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με πολύ θερμό θέρος			

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κλιματική ταξινόμηση κατά Köppen

Dsb Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος Dsc Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και δροσερό θέρος Csa Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος Csb Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος Cfa Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με πολύ θερμό θέρος	Cfb Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος Dfc Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με δροσερό θέρος Dfb Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος ET Τούνδρας ή υψηλών ορέων

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Κλιματική ταξινόμηση κατά Köppen

Dsb	Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος	Cfb	Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
Dsc	Ηπειρωτικό κλίμα με διακριτό ξηρό και δροσερό θέρος	Dfc	Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με δροσερό θέρος
Csa	Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και πολύ θερμό θέρος	Dfb	Ηπειρωτικό αξηρικό κλίμα με θερμό θέρος
Csb	Θαλάσσιο κλίμα με διακριτό ξηρό και θερμό θέρος	ET	Τούνδρας ή υψηλών ορέων
Cfa	Θαλάσσιο αξηρικό κλίμα με πολύ θερμό θέρος		

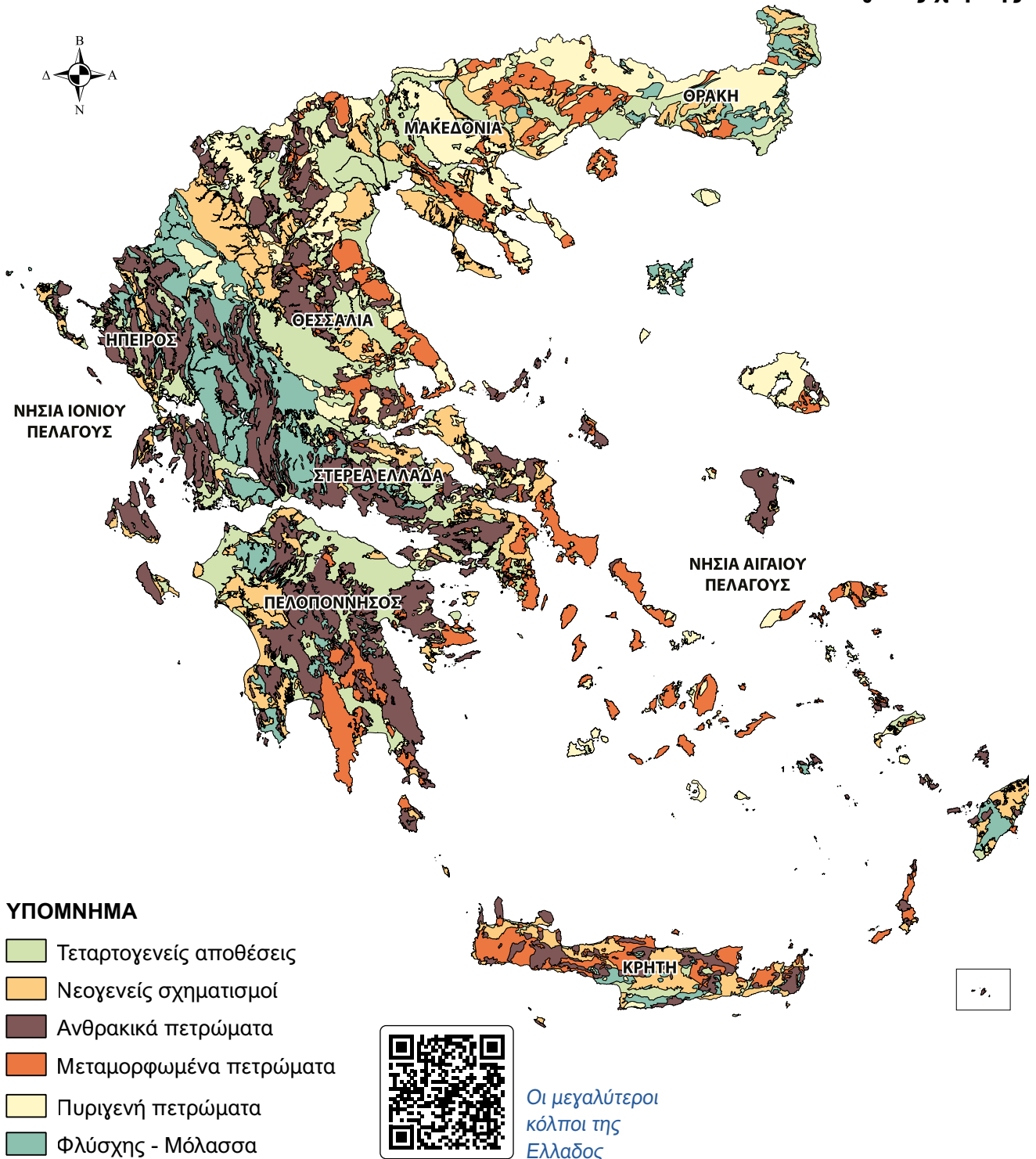
Το κλίμα της Ελλάδας

Η Ελλάδα έχει γενικά εύκρατο μεσογειακό κλίμα, με πολλές παραλλαγές, που οφείλονται στον πλούσιο εδαφικό και θαλάσσιο διαμελισμό της.

Στον ελλαδικό χώρο διακρίνονται τέσσερις κλιματικές περιοχές:

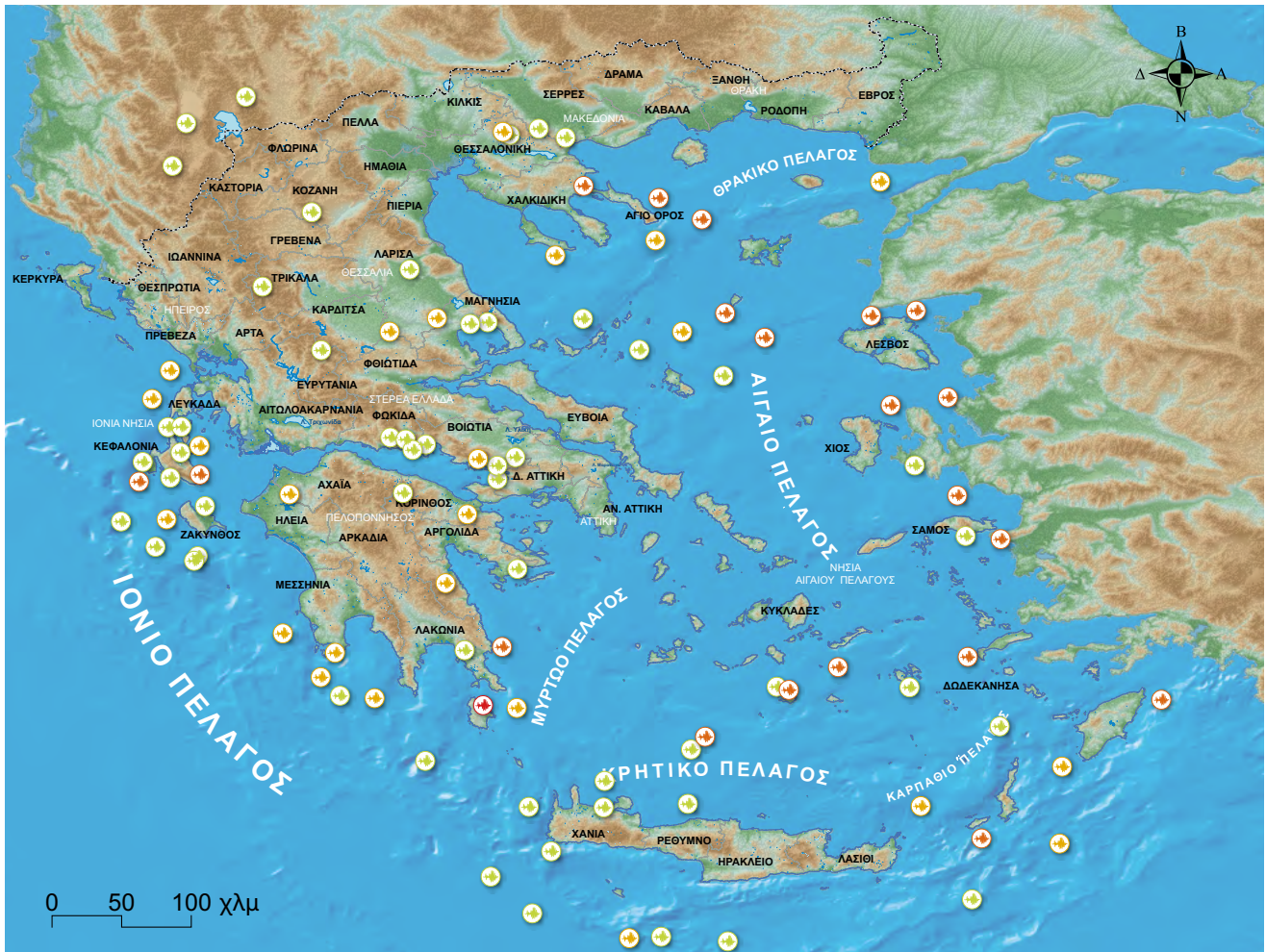
- Η περιοχή του Αιγαίου, στην οποία ανήκουν η νοτιοανατολική Ελλάδα με τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη. Το κλίμα είναι γενικά ξηρό μεσογειακό. Η ηλιοφάνεια είναι μεγάλη.
- Η περιοχή του Ιονίου, που περιλαμβάνει τα Ιόνια νησιά και τις ακτές της Δυτικής Ελλάδας. Το κλίμα είναι υγρό μεσογειακό.
- Η Βόρεια Ελλάδα, στην οποία ανήκουν το εσωτερικό της Θράκης, της Μακεδονίας, της Θεσσαλίας και της Ηπείρου. Το κλίμα είναι μέτριο ηπειρωτικό, με αρκετά ψυχρούς χειμώνες και θερμά καλοκαίρια.
- Η ορεινή Ελλάδα, στην οποία ανήκει κυρίως η Πίνδος. Το κλίμα είναι ορεινό, με ψυχρούς χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια.

Γενικά, το κλίμα στην Ανατολική Ελλάδα είναι πιο ξηρό (λιγότερες βροχοπτώσεις), ενώ στη Δυτική Ελλάδα πιο υγρό (περισσότερες βροχοπτώσεις).

Στην Ελλάδα απαντώνται και οι τρεις μεγάλες κατηγορίες πετρωμάτων δηλαδή τα ιζηματογενή, τα πυριγενή και τα μεταμορφωμένα. Από αυτά, τα ιζηματογενή πετρώματα βρίσκονται κυρίως στη Δυτική Ελλάδα και την Ανατολική Στερεά, πλην του νοτιοανατολικού τμήματος της Αττικής. Ιζηματογενή πετρώματα υπάρχουν επίσης σε όλη σχεδόν την Πελοπόννησο, την Κρήτη και τη Ρόδο. Τα πετρώματα αυτά ως επί το πλείστον είναι ασβεστόλιθοι, άργιλοι και ψαμμίτες.

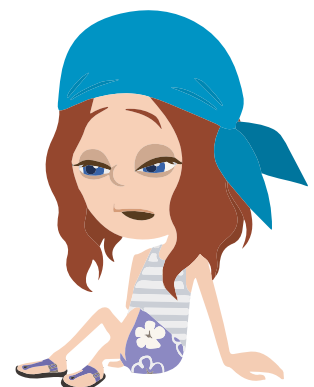
Πυριγενή και μεταμορφωμένα πετρώματα υπάρχουν στην υπόλοιπη Ελλάδα. Εκ των πυριγενών μεγάλη εξάπλωση παρουσιάζουν οι γρανίτες και οι περιδοτίτες. Εκ των μεταμορφωμένων πετρωμάτων υπερισχύουν τα διάφορα είδη σχιστολίθων και τα μάρμαρα. Και στις περιοχές αυτές όμως, παρόλο που επικρατούν τα πυριγενή και τα μεταμορφωμένα πετρώματα, εντούτοις απαντώνται και ιζηματογενή.

Ημερομηνία	Περιοχή	Μέγεθος (κλίμακα Ρίχτερ)	Χρονική περίοδος 1900 έως 2020. Μέγεθος M ≥ 6,0.
26/6/1926	Ρόδος, Αρχάγγελος	8,0	Σεισμοί με μέγεθος 6,0 - 6,3 Σεισμοί με μέγεθος 6,3 - 6,7 Σεισμοί με μέγεθος 6,7 - 7,1 Σεισμοί με μέγεθος 7,1 - 7,6
11/8/1903	Κύθηρα, Μητάτα	7,9	
8/11/1905	Χαλκιδική, Άθως	7,5	
9/7/1956	Αμοργός, Ποταμός	7,5	
30/8/1926	Πελοπόννησος, Σπάρτη	7,2	Σεισμοί με μέγεθος 6,0 - 6,3 Σεισμοί με μέγεθος 6,3 - 6,7 Σεισμοί με μέγεθος 6,7 - 7,1 Σεισμοί με μέγεθος 7,1 - 7,6
12/8/1953	Κεφαλονιά, Αργοστόλι	7,2	
25/4/1957	Ρόδος	7,2	
19/2/1968	Άγιος Ευστράτιος	7,1	
26/9/1932	Χαλκιδική, Ιερισσός	7,0	
25/2/1935	Λασιθι, Ανώγεια	7,0	
6/10/1947	Μεσσηνία, Πυλία	7,0	
30/4/1954	Καρδίτσα, Σοφάδες	7,0	
18/2/1910	Κρήτη, Χανιά	6,9	
30/10/2020	Σάμος,	6,9	
11/8/1904	Σάμος, Σάμος	6,8	
24/1/1912	Κεφαλονιά, Ασπρογέρακας	6,8	
31/3/1965	Αγρίνιο	6,8	
13/8/1992	Κρήτη, Ζάκρο	6,8	
7/8/1915	Ιθάκη	6,7	
23/8/1949	Χίος, Καρδάμυλα	6,7	
24/2/1981	Αλκυονίδες, Περαχώρα	6,7	
25/10/2018	Ζάκυνθος	6,7	
5/7/1902	Θεσσαλονίκη, Άσσηρος	6,6	
17/11/2015	Λευκάδα	6,5	
20/6/1978	Θεσσαλονίκη, Στίβος	6,5	
24/5/2014	Μεταξύ Σαμοθράκης - Λήμνου	6,5	
Ημερομηνία	Περιοχή	Μέγεθος (κλίμακα Ρίχτερ)	
1/5/1967	Ιωάννινα, Άρτα	6,4	
12/10/2013	Κρήτη	6,4	
22/4/1928	Κόρινθος	6,3	
5/2/1966	Λίμνη Κρεμαστών	6,2	
15/6/1995	Αίγιο	6,1	
7/9/1999	Αθήνα, Πάρνηθα	6,1	
17/10/1914	Βοιωτία, Θήβα	6,0	
17/5/1930	Κόρινθος	6,0	
20/7/1938	Αττική, Ωρωπός	6,0	
13/9/1986	Καλαμάτα	6,0	

Στην Ελλάδα υπάρχουν 39 ηφαιστεια. Ωστόσο, τα θεωρούμενα ενεργά είναι διατεταγμένα σε ένα τόξο, το λεγόμενο Ελληνικό Ηφαιστειακό Τόξο. Περιλαμβάνει από δυτικά προς ανατολικά τα εξής ενεργά ηφαιστεια: Σουσάκι, Μέθανα, Μήλος, Σαντορίνη και Νίσυρος. Όλα αυτά τα ηφαιστειακά κέντρα βρίσκονται κατανεμημένα κατά μήκος μιας ζώνης, η οποία ξεκινά από τον Ισθμό της Κορίνθου και καταλήγει στη Νίσυρο.

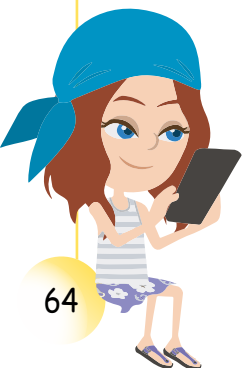
Η Ελλάδα αξιοποιεί διάφορες ενεργειακές πηγές, με έμφαση τόσο στις παραδοσιακές όσο και στις ανανεώσιμες μορφές ενέργειας. Οι κύριες παραδοσιακές πηγές ενέργειας περιλαμβάνουν τον λιγνίτη, που εξορύσσεται κυρίως στη Δυτική Μακεδονία, με μεγάλα κοιτάσματα στην Πτολεμαΐδα και στην Πελοπόννησο, π.χ. στη Μεγαλόπολη. Το φυσικό αέριο, που προέρχεται κυρίως από εισαγωγές αλλά και από μικρές ποσότητες εγχώριας παραγωγής, χρησιμοποιείται ευρέως για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανση. Η χώρα αναπτύσσει, επίσης, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με εκμετάλλευση αιολικών πάρκων, κυρίως στις νησιωτικές και ορεινές περιοχές, καθώς και ηλιακή ενέργεια, ειδικά στη Νότια Ελλάδα και στα νησιά. Υδροηλεκτρικοί σταθμοί βρίσκονται σε ποταμούς όπως ο Αχελώος και ο Νέστος, ενώ γίνονται επενδύσεις και σε άλλες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, όπως η γεωθερμία και η βιομάζα.

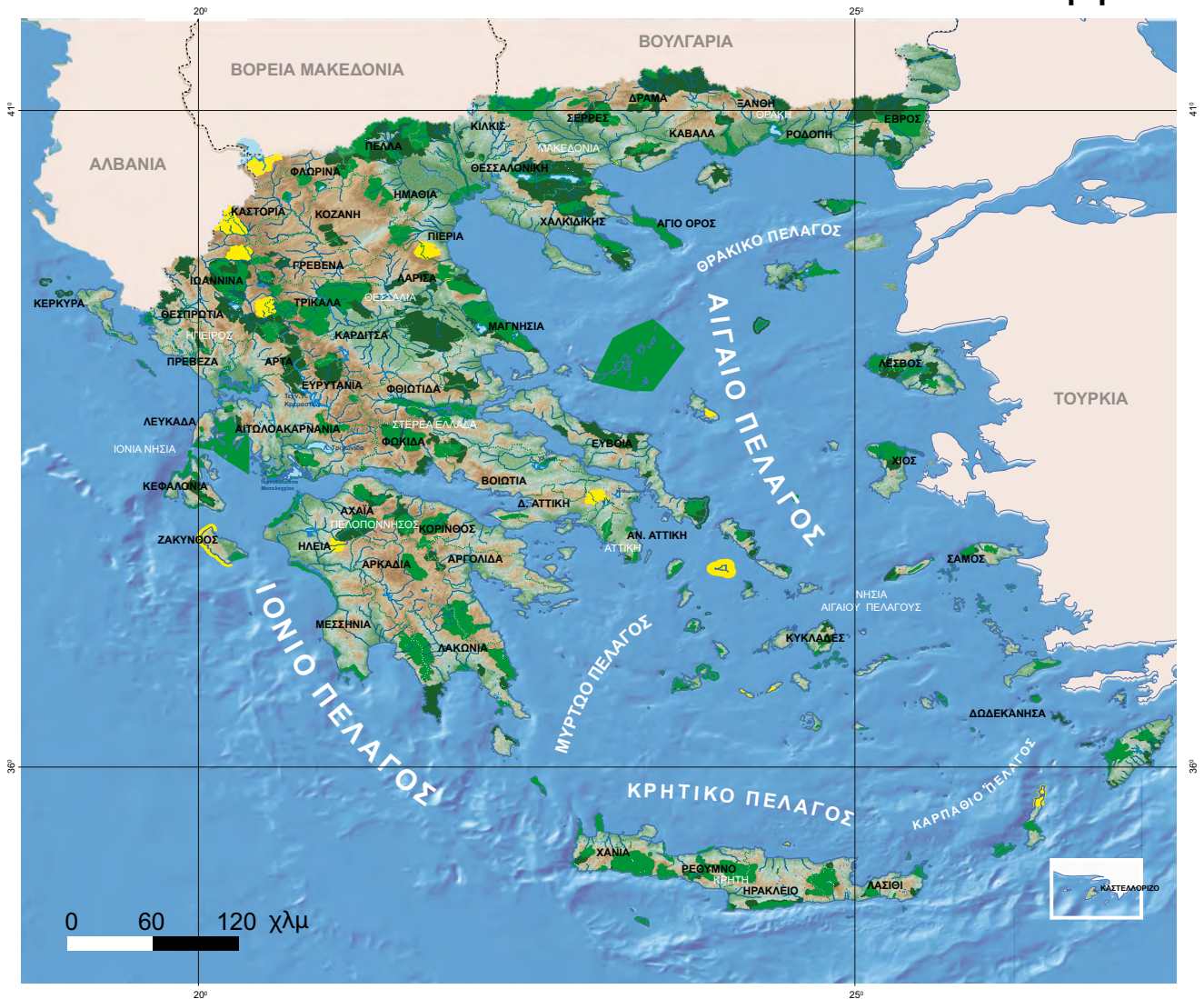
ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Αιολικό πάρκο
- Κοιτάσματα πετρελαίου
- Υδροηλεκτρικός σταθμός
- Ατμοηλεκτρικό εργοστάσιο
- Κοιτάσματα λιγνίτη
- Διυλιστήριο

Διυλιστήρια
Πετρελαίου

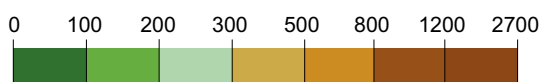

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- Ζώνες Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) - SPA
- Τόποι Κοινοτικής Σημασίας (ΤΚΣ) - SCI
- ΖΕΠ - ΤΚΣ (SPASCI)

- Λίμνες
- Λιμάνια
- Κορυφές
- Σύνορα κρατών
- Σύνορα Π.Ε.
- Ακτογραμμή
- Ποτάμια

Υψόμετρο (μέτρα)

Η χλωρίδα και η πανίδα της Ελλάδας

Η χλωρίδα της Ελλάδας έχει τα γνωρίσματα της εύκρατης μεσογειακής χλωρίδας με μεγάλη ποικιλία φυτών και θεωρείται μια από τις πιο πλούσιες χλωρίδες της Γης.

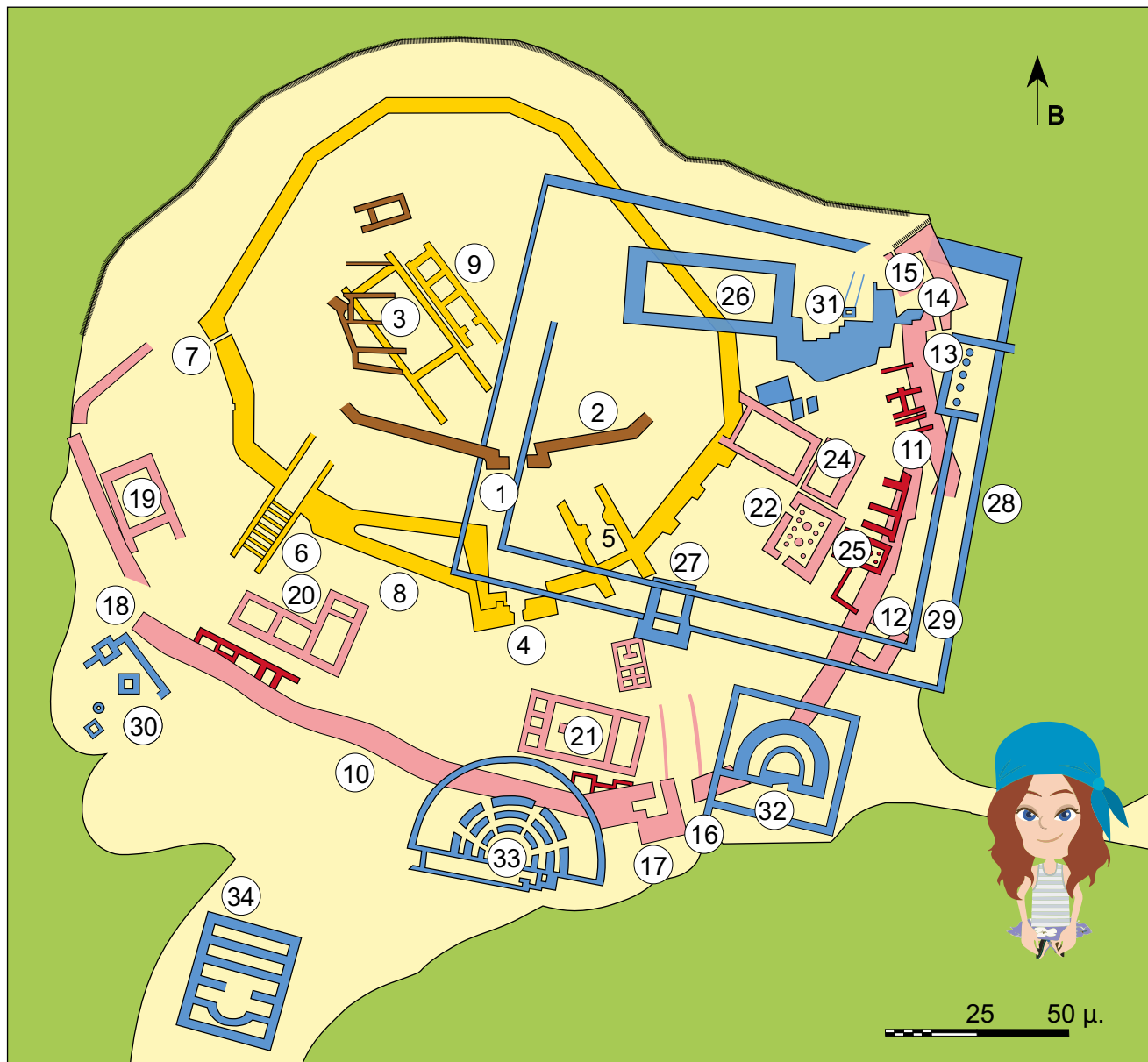
Τα ελληνικά φυτά, κατά μία διαίρεση, διακρίνονται σε: σκληρόφυλλα, που ευδοκούν στα παραθαλάσσια μέρη, φυλλοβόλα πλατύφυλλα, κωνοφόρα, παραποτάμια, αγροστώδη.

Η ελληνική πανίδα ανήκει σ' εκείνη της Βόρειας εύκρατης ζώνης, ποικίλλει από περιοχή σε περιοχή και περιλαμβάνει πολλά είδη θηλαστικών, πτηνών, ερπετών, κατώτερων σπονδυλωτών, ασπόνδυλων, ψαριών.

Επεξηγήσεις
ΖΕΠ - ΤΚΣ

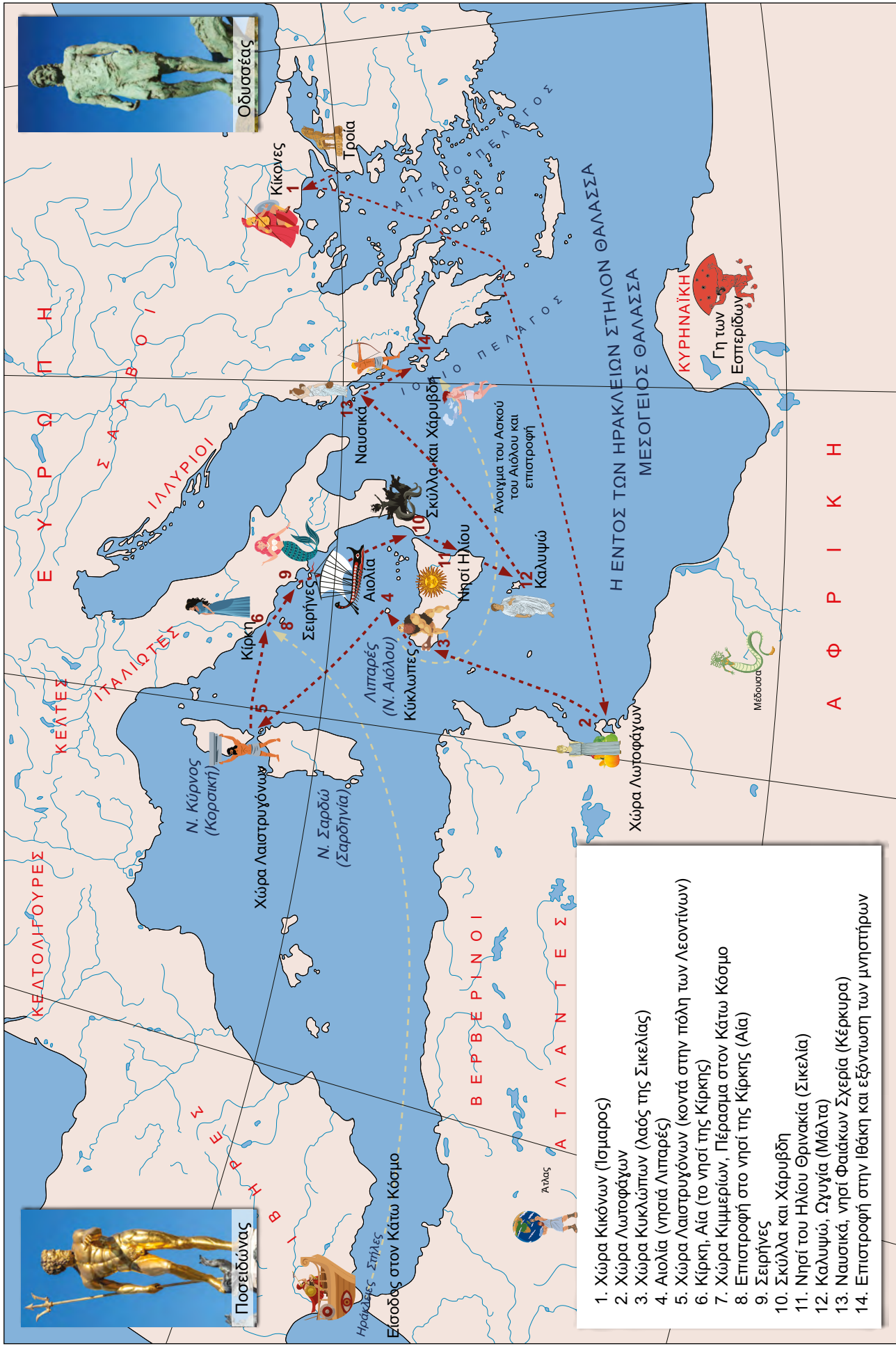

Κύρια αρχαιολογικά επίπεδα στην τοποθεσία της Τροίας/Ισαρλίκ

 Τροία I	 Τροία VI	 Τροία VIII-IX
 Τροία II	 Τροία VII	

Τα κυριότερα επίπεδα κτίσης και ανοικοδόμησης της Τροίας στο πέρασμα των αιώνων

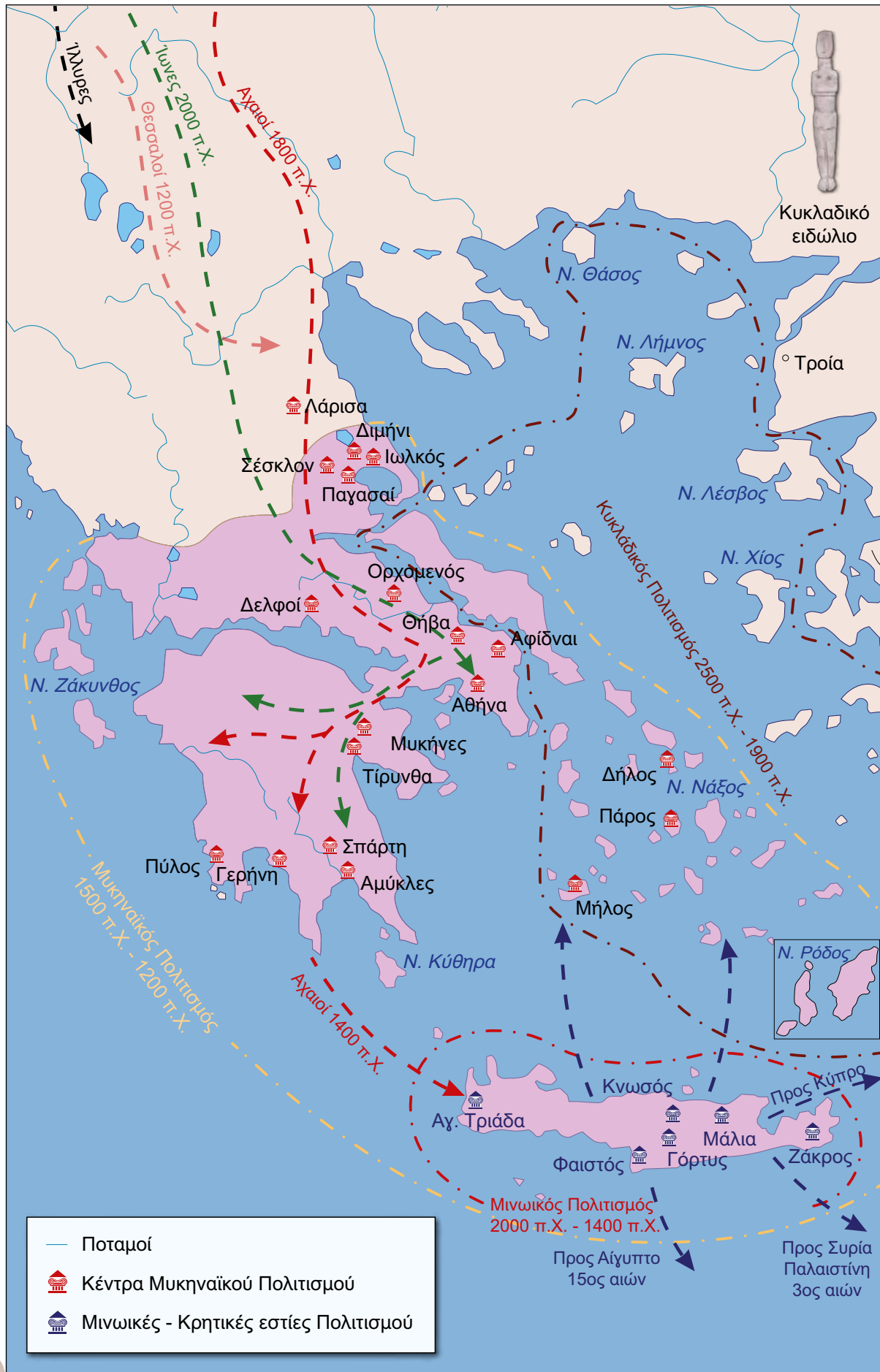
1: Πύλη	13: Πύλη	25: Αποθήκη
2: Τείχος	14: Πύργος	26: Ναός της Αθηνάς
3: Μέγαρα	15: Πηγάδι-στέρνα	27: Είσοδος του ναού (Προπύλαια)
4: Πύλη	16: Πύλη Δαρδάνου	28: Εξωτερικό τείχος αυλής
5: Πύλη	17: Πύργος	29: Εσωτερικό τείχος αυλής
6: Πύλη και ράμπα	18: Πύλη	30: Ιερό
7: Πύλη	19: Οικία	31: Αγωγός νερού
8: Τείχος	20: Παλάτι-Αποθήκες	32: Βουλευτήριο
9: Μέγαρα	21: Οικία με κολώνες	33: Ρωμαϊκό ωδείο
10: Τείχος	22: Οικία με στήλες	34: Ρωμαϊκά λουτρά
11: Πύλη	23: Οικία	
12: Πύργος	24: Οικία	

1. Χώρα Κικόνων (Ισμαρος)
2. Χώρα Λωτοφάγων
3. Χώρα Κυκλώπιων (λαός της Σικελίας)
4. Αιολία (νησιά Λιπαρές)
5. Χώρα Λαιστρυγόνων (κοντά στην πόλη των Λεοντίνων)
6. Κίρκη, Αία (το νησί της Κίρκης)
7. Χώρα Κιμμερίων, Πέρασμα στον Κάτω Κόσμο
8. Επιστροφή στο νησί της Κίρκης (Αία)
9. Σειρήνες
10. Σκύλλα και Χάρυβδη
11. Νησί του Ηλίου Θρινακία (Σικελία)
12. Καλυψώ, Ωγκυία (Μάλτα)
13. Ναυσικά, νησί Φαιάκων Σχερία (Κέρκυρα)
14. Επιστροφή στην Ιθάκη και εξόντωση των μνηστήρων

Οι περιπλανήσεις του Οδυσσέα κατά τον Όμηρο (Οδύσσεια)

Εποίκηση της Ελλάδας από τους Ίωνες και Αχαιούς

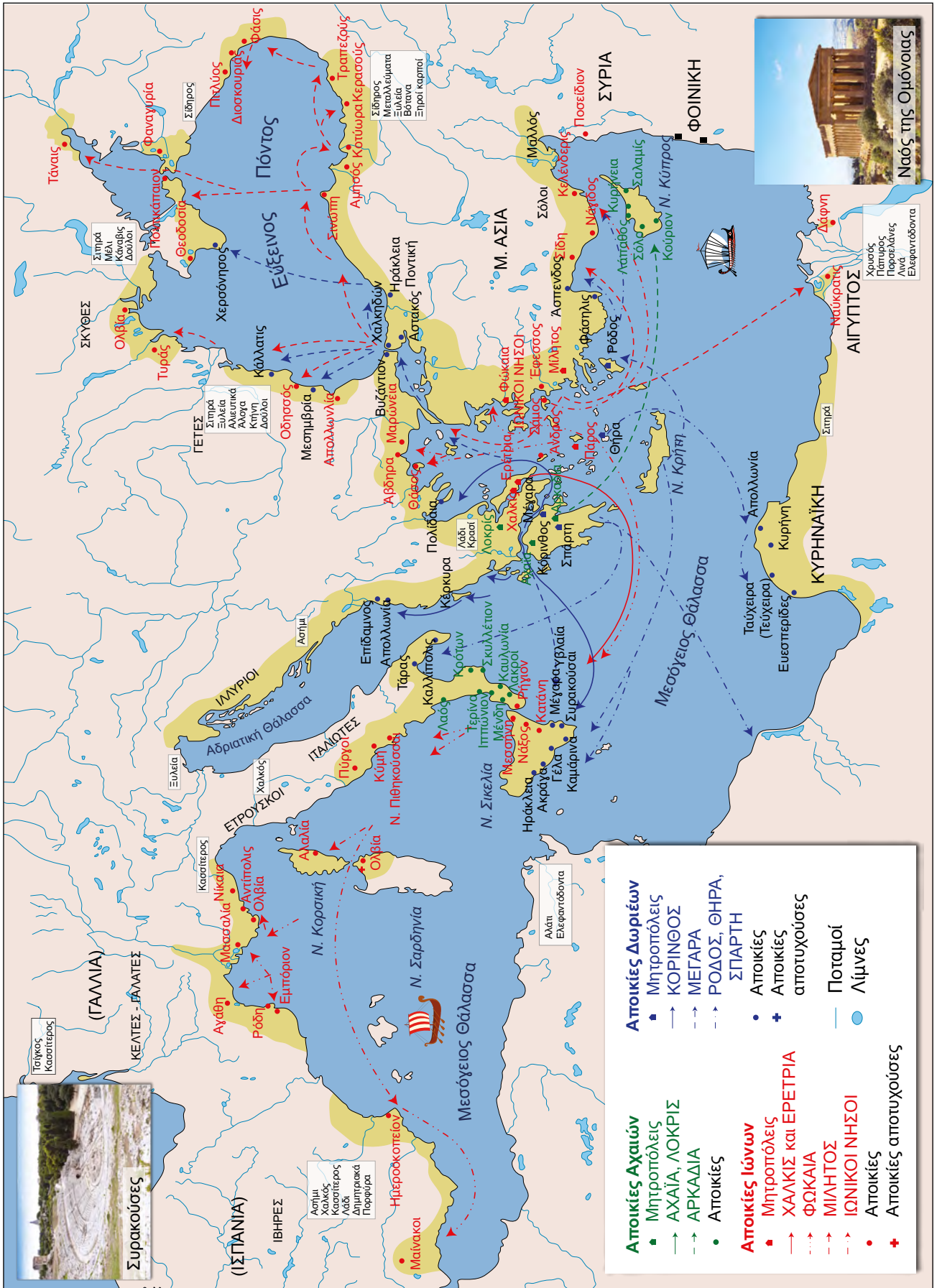
Κρητικός - Μινωικός και Μυκηναϊκός Πολιτισμός (2000 - 1200 π.Χ.)

Μετακινήσεις των Δωριέων και οι συνέπειές τους

Περίοδος πρώτου αποικισμού στο Αιγαίο και τη Μ. Ασία (1200 - 1000 π.Χ.)

Αρχαία χρόνια Ο β' Ελληνικός Αποικισμός μέχρι τους Περσικούς πολέμους

Σε πλαισια αναγραφονται τα προϊόντα που εμπορευονταν στους αντιστοιχους τοπους

Οι εκστρατίες των Περσών και ο ελλαδικός χώρος

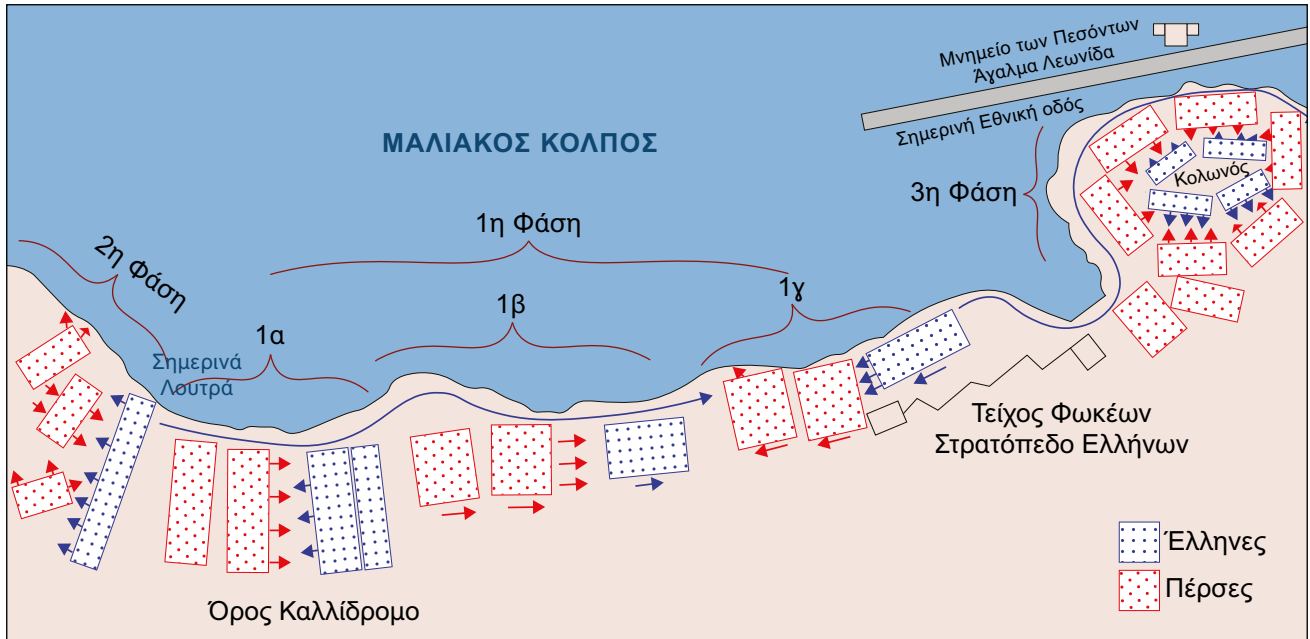

Σπαρτιάτης πολεμιστής

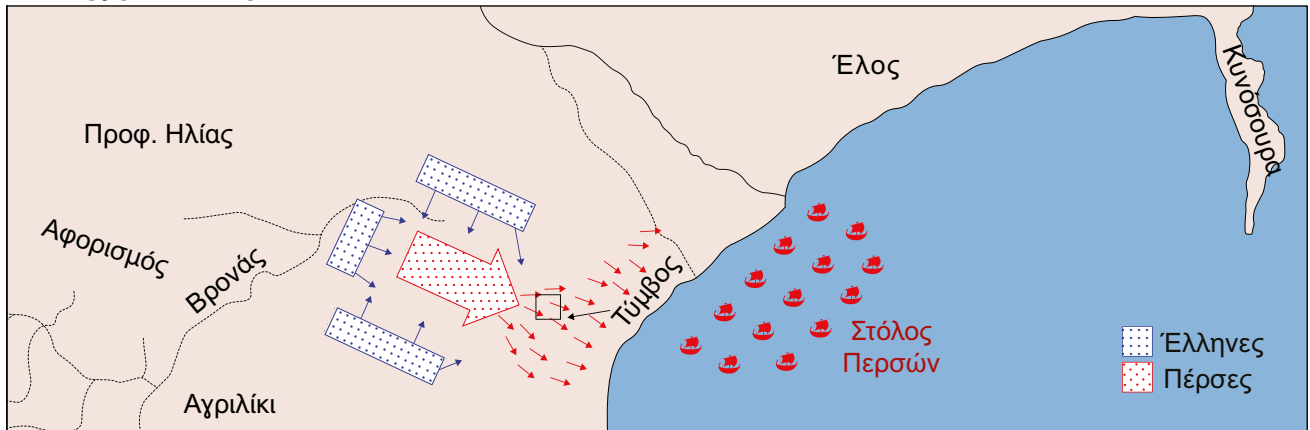

Ο Ηρόδοτος είναι ο πλέον αξιόπιστος συγγραφέας της ιστορίας των Περσικών πολέμων

Η Μάχη των Θερμοπυλών 480 π.Χ.

Η Μάχη του Μαραθώνα 490 π.Χ.

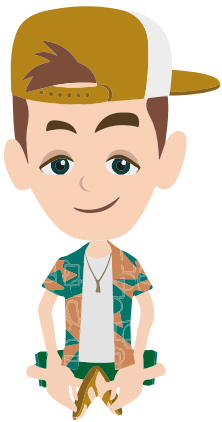

Έλληνας οπλίτης καταβάλλει τον Πέρση αντίπαλό του. Κύλικα 5ου αιώνα π.Χ.
Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο

Ανάγλυφη πλάκα του Δαρείου του Μεγάλου
Επιγραφή του Μπεχιστούν, Ιράν

Η Ναυμαχία της Σαλαμίνας 480 π.Χ

Ο Ξέρξης Α΄ της Περσίας
Ανάγλυφο στην Περσέπολη, Ιράν

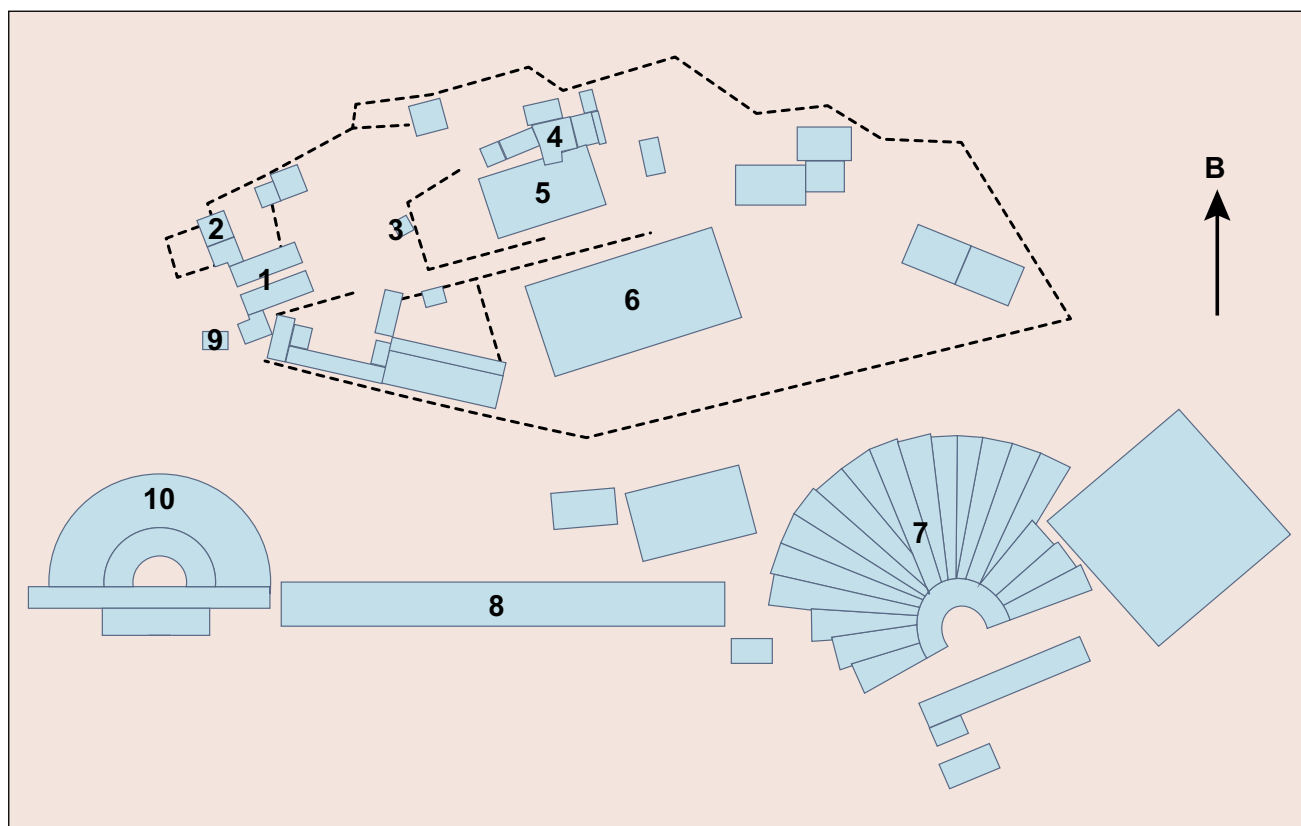

Σαλαμινομάχοι, χάλκινο έργο του γλύπτη Αχιλλέα Βασιλείου
Τύμβος των Σαλαμινομάχων, Σαλαμίνα

Η Ακρόπολη της Αθήνας

Λόφος της Ακρόπολης

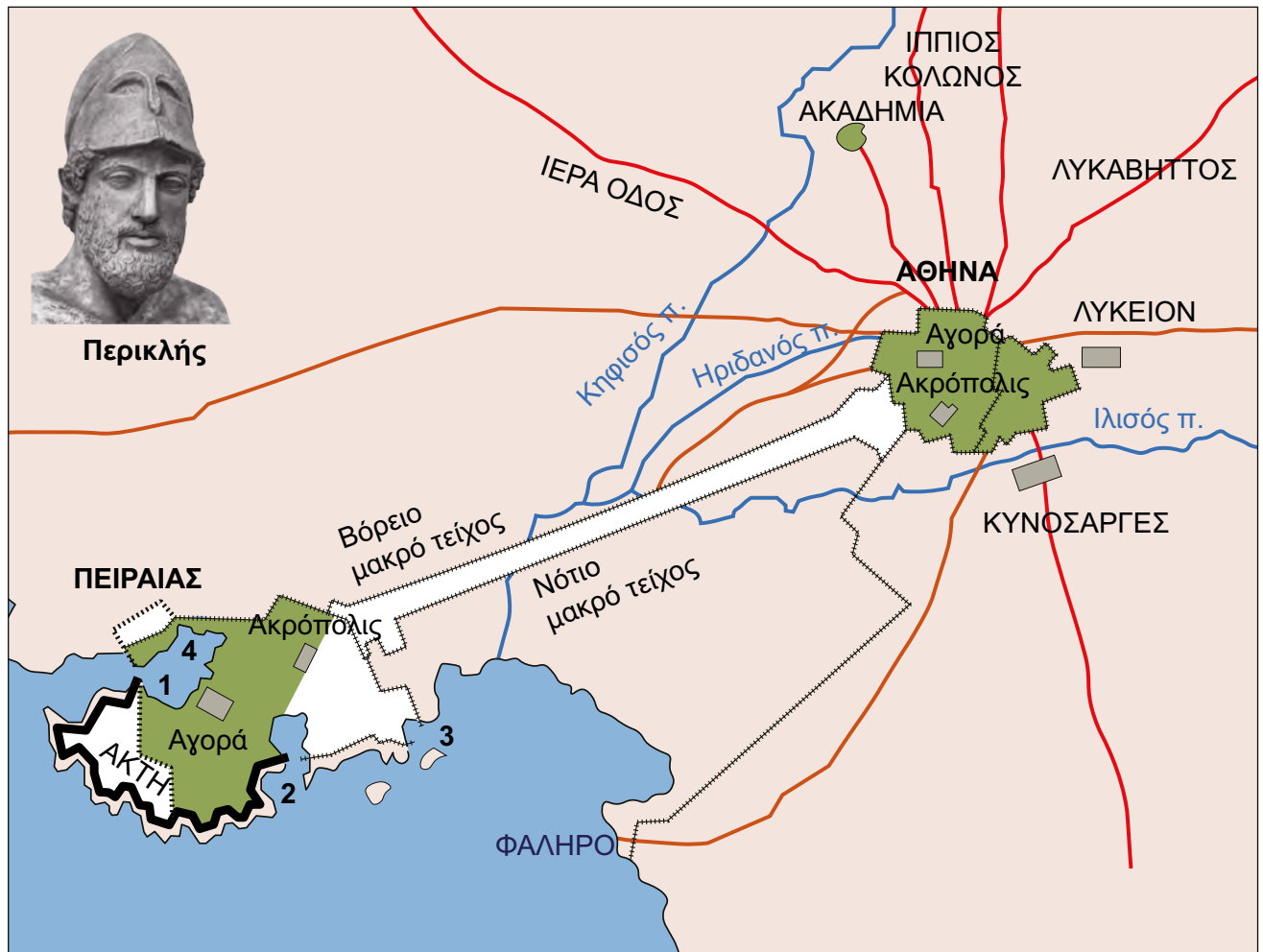
Θέση των μνημείων στο λόφο της Ακρόπολης, κάτοψη

1. Προπύλαια	6. Παρθενώνας
2. Πινακοθήκη	7. Θέατρο Διονύσου
3. Άγαλμα Αθήνας Προμάχου	8. Στοά Ευμένους
4. Ερέχθειον	9. Ναός Απτέρου Νίκης
5. Αρχαίος ναός Αθηνάς	10. Ωδείο Ηρώδου Αττικού
(Ρωμαϊκή Περίοδος)

Λόφος
Ακρόπολης

Τα μακρά τείχη

1. Λιμένας Κανθάρου
2. Λιμένας Ζέας
3. Λιμένας Μουνηχίας
4. Λιμένας Κωφός

- Μακρά Τείχη
- Παλαιά Κιμώνειος γραμμή του τείχους
- Μετατροπές από τον Κόνωνα (4ος αι. π.Χ.)

■ Αθήνα και Σύμμαχοι

→ Εκστρατείες των Αθηναίων
431-421 π.Χ.

---→ Εκστρατείες των Αθηναίων
416-404 π.Χ.

Έτος
428 π.Χ. Νίκη των Αθηναίων

- Σύμμαχοι των Αθηναίων
στη Σικελία και στην Ιταλία
- Αμυντικά οχυρά των Αθηνών
έναντι της Σπάρτης

→ Επίθεση Καρχηδονίων εναντίον
της Σικελίας 405, 409, 406/5, 413 π.Χ.

— Ποταμοί

■ Σπάρτη και Σύμμαχοι

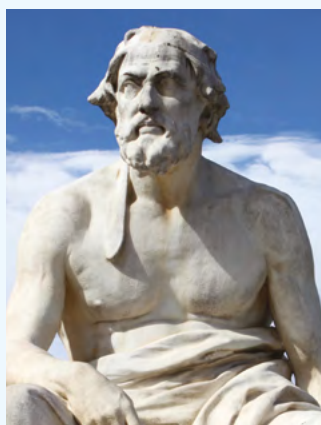
→ Εκστρατείες των Σπαρτιατών
431-421 π.Χ.

---→ Εκστρατείες των Σπαρτιατών
415-404 π.Χ.

Έτος
425 π.Χ. Νίκη των Σπαρτιατών

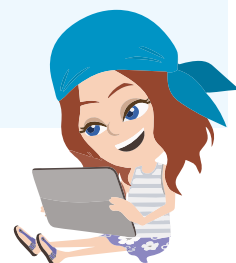
- Σύμμαχοι των Σπαρτιατών
στη Σικελία και στην Ιταλία
- Αμυντικά οχυρά της Σπάρτης
έναντι των Αθηνών

■ Ουδέτερα ελληνικά κράτη

Θουκυδίδης

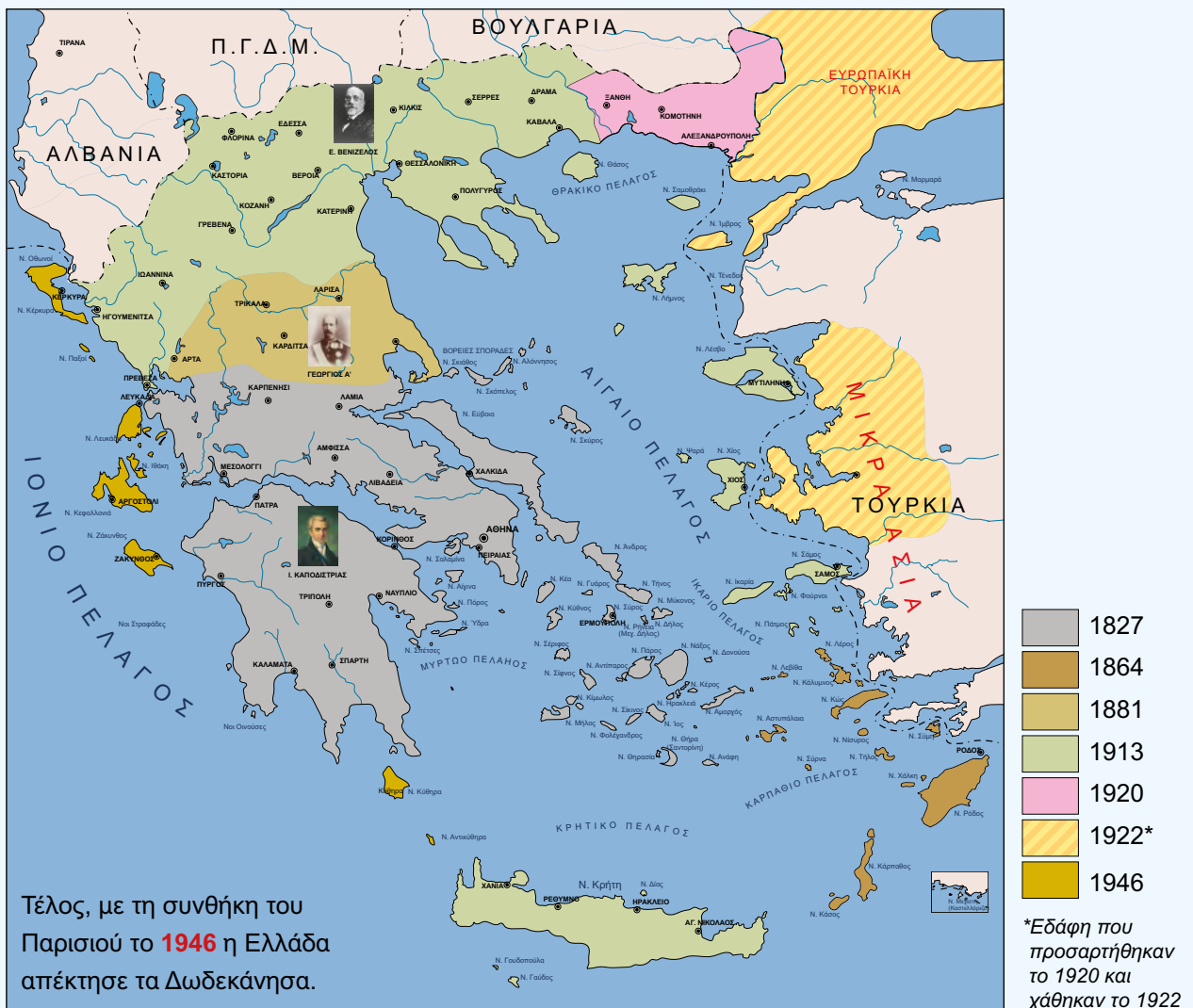
Ο Θουκυδίδης γεννήθηκε μεταξύ 460 και 454 π.Χ. στην Αλιμούντα (σημερινός Άλιμος) της Αττικής. Η οικογένειά του ήταν αριστοκρατική και η πατρική του πλευρά λέγεται ότι καταγόταν από τη βασιλική οικογένεια της Θράκης. Γεννημένος στην Αθήνα, η οποία βρισκόταν τότε στην ακμή της, είχε την ευκαιρία να συναναστραφεί με πολλές σημαντικές προσωπικότητες της εποχής, όπως ο Περικλής, ο Ευριπίδης, ο Γοργίας, ο Φειδίας και ο Ιπποκράτης. Υπήρξε μαθητής του φιλόσοφου Αναξαγόρα και του ρήτορα Αντιφώντα. Εξελέγη στρατηγός το 424 π.Χ. Θεωρήθηκε υπεύθυνος για την ήττα της Αμφίπολης και εξορίστηκε στο κτήμα του στο Σκάπτιο της Θράκης όπου αφιερώθηκε στη συγγραφή της ιστορίας του Πελοποννησιακού Πολέμου (431 - 404 π.Χ.). Δεν πρόλαβε να ολοκληρώσει την ιστορία του Πελοποννησιακού Πολέμου Ο Θουκυδίδης έγραψε την εξέλιξη της ιστορίας μέχρι το έτος 411. Τα τελευταία έξι έτη του πολέμου συμπλήρωσε μετά τον θάνατο του Θουκυδίδα, ο ιστορικός Ξενοφώντας

Η Ιωνική επανάσταση

Η ανάπτυξη του ελληνικού κράτους

Με τη λήξη της επανάστασης του **1821**, ένα μικρό μέρος της Ελλάδας απελευθερώθηκε από τους Τούρκους. Το έτος **1827**, αυτό περιλάμβανε την Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα, τα νησιά των Κυκλάδων και την Εύβοια.

Τα νησιά του Ιονίου Πελάγους που ήταν υπό αγγλική κατοχή, παραχωρήθηκαν το **1864** στην Ελλάδα από την ίδια την Αγγλία.

Η Θεσσαλία και ένα ορεινό μέρος της Ηπείρου μέχρι τον ποταμό Άραχθο ελευθερώθηκε το έτος **1878**, ενώ όλη η χώρα, νότια του Σκάρδου και της Ροδόπης μέχρι τον Όλυμπο και από το Αδριατικό Πέλαγος μέχρι τον Εύξεινο Πόντο, έμεινε Τουρκική.

Η Μακεδονία, η Ήπειρος, όπως και τα νησιά Σάμος, Χίος, Λέσβος, Λήμνος κ.α. ελευθερώθηκαν από την Ελλάδα κατά την περίοδο μεταξύ του **1912 - 13**, έπειτα από μεγάλες θυσίες.

Το ίδιο διάστημα, δεν πρέπει να παραληφθεί πως η Κρήτη ενώθηκε με την Ελλάδα, παρόλο που σε πολλές περιοχές οι Έλληνες παρέμειναν υποδουλωμένοι.

Μεταξύ **1914** και **1918**, η Ελλάδα έλαβε μέρος στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Με την υπογραφή της συνθήκης των Σεβρών απέκτησε τη Σμύρνη καθώς και ολόκληρη την Ανατολική Θράκη μέχρι την Κων/πολη και μεγάλο μέρος της Μ. Ασίας.

Η Ελλάδα νικήθηκε από την Τουρκία τον Σεπτέμβριο του **1922** στην περιοχή της Μ. Ασίας και με τη Συνθήκη της Λωζάνης (**1923**) επιστράφηκαν στην Τουρκία η Ανατολική Θράκη, η περιοχή της Μ. Ασίας και τα νησιά Ίμβρος και Τένεδος.

Τέλος, μέσω της Συνθήκης των Παρισίων, που υπογράφηκε το **1946**, η Ελλάδα απέκτησε τα Δωδεκάνησα.

Ο απόδημος ελληνισμός

ΕΥΡΩΠΗ

Γερμανία: 280.000 ομογενείς, Γαλλία: 35.000 (Παρίσι: 20.000), Βέλγιο: 21.000, Σουηδία: 20.000, Ελβετία: 9.000, Αυστρία: 4.000 - 6.500, Μ. Βρετανία: 6.500, 5.000 σπουδαστές, 200.000 Ελληνοκύπριοι, Ιταλία: 4.500, Ολλανδία: 4.600, Λουξεμβούργο: 1.000, Αλβανία: κατά υπολογισμούς της εκκλησίας: 400 - 450.000, Ανατολικές χώρες, Ρωσία: 344.000 (Πόντιοι πολιτικοί πρόσφυγες), Βουλγαρία: 7.000 άτομα, 1.100 φοιτητές, στα κράτη της πρώην Γιουγκοσλαβίας (Σερβία, Μαυροβούνιο, Κροατία, Βοσνία – Ερζεγοβίνη, Σλοβενία, Βόρεια Μακεδονία) κατοικούν 10.000 ομογενείς, ενώ υπάρχουν και 7.000 Ελληνόφωνοι Βλάχοι, καθώς και 9.000 Έλληνες φοιτητές, Ουγγαρία: 2.500, Πολωνία: 2.500 Έλληνες, Ρουμανία: 2.500, 4.000 φοιτητές, Τσεχοσλοβακία: 4.500.

ΑΦΡΙΚΗ

Ν.Αφρική: 80.000 ομογενείς, Σουδάν: 7.000, Ζαΐρ: 6.000 - 8.000, Αίγυπτος: 5.000 (μέχρι το 1952 είχε 140.000), Ζιμπάμπουε: 3.000 - 3.300, Νιγηρία: 2.000, Καμερούν: 1.200, Λιβύη: 710, Αιθιοπία: 700.

ΑΣΙΑ

Σαουδική Αραβία: 3.500 ομογενείς (μέσος όρος παραμονής ομογενών 3 χρόνια) τεχνικές εταιρείες, Λίβανος: 1.500 - 2.000 (κατοικούν στην Ανατολική Βηρυττό), Συρία: 1.000

ΝΟΤΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Αργεντινή: 35.000 ομογενείς (Μπουένος Άιρες: 30.000), Βραζιλία: 30.000 (περισσότεροι στο Σαο Πάολο), Ουρουγουάη: 1.000, Μεξικό: 1.000, Παναμάς: 1.000

ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

Η.Π.Α.: 2.000.000 ομογενείς, Καναδάς: 300.000 - 350.000

ΩΚΕΑΝΙΑ

Αυστραλία: 500.000 ομογενείς, Νέα Ζηλανδία: 5.000

Πηγή Υπ. Εξωτερικών

Παραλία ναυάγιο στη Ζάκυνθο, Ελλάδα

